Biblioteca Centrală Regională Hunedoara-Deva

Proletari din toate ţările, uniţi-vă!

Gazeta învăţămîntului

Organ al Ministerului Învăţămîntului şi al Comitetului Central al Sindicatului Muncitorilor din Învăţămînt

ANUL VIII Nr. 363 | 4 PAGINI, 25 BANI | Vineri 23 martie 1956

Pentru continua îmbunătăţire a muncii în învăţămîntul profesional şi tehnic

În anii puterii populare, industria şi agricultura ţării noastre au luat un mare avînt. S-au construit noi fabrici şi uzine, au luat fiinţă ramuri industriale noi, au fost introduse maşini şi utilaje de înaltă tehnicitate. Directivele Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de al doilea plan cincinal prevăd dezvoltarea pe mai departe a construcţiei economice şi culturale socialiste în Republica Populară Română.

Creşterea forţei economice a patriei noastre în anii celui de al doilea cincinal deschide învăţămîntului, care pregăteşte cadrele necesare acestei economii, largi şi luminoase perspective de dezvoltare, punîndu-i totodată în faţă sarcini mari şi pline de răspundere. Şcolile profesionale, tehnice şi tehnice de maiştri au datoria de a asigura economia noastră naţională cu viitori muncitori calificaţi, care să cunoască pe deplin utilajul din ramura respectivă de producţie, să dovedească siguranţă şi pricepere în meseria pe care şi-au ales-o, să posede un larg orizont tehnic şi ştiinţific, politic şi cultural.

Organizate pe baze noi prin Hotărîrea partidului şi guvernului din ianuarie 1955, şcolile profesionale şi tehnice au obţinut o serie de succese care trebuie să constituie puncte de plecare pentru ridicarea pe noi trepte a muncii lor. Astfel, rezultatele pozitive obţinute în instruirea practică a ucenicilor în brigăzile şi echipele de producţie de la uzinele „23 August" şi „Mao Tze-dun" din Bucureşti, „Iosif Rangheţ" din Arad etc., trebuie continuate şi extinse şi mai mult în anul acesta. Producţia atelierelor şcolilor profesionale se leagă într-o măsură din ce în ce mai mare de nevoile industriei, dînd un ajutor preţios bunei desfăşurări a muncii întreprinderilor locale şi bunei aprovizionări a oamenilor muncii cu mărfuri de larg consum. Au devenit cunoscute şi apreciate pe pieţele locale mobilele, sobele de gătit şi articolele de menaj produse de şcolile profesionale din Dej, Alba Iulia, Mediaş. Din ce în ce mai numeroase sînt şcolile profesionale capabile să execute în bune condiţii produse de înaltă tehnicitate. Şcolile profesionale din Tîrgu Mureş şi Arad, de pildă, produc astăzi strunguri moderne, cu care se pot obţine viteze şi avansuri mari în tăiere, iar şcoala profesională din Satu Mare produce utilaj medical din cei mai modern.

Totuşi, în învăţămîntul profesional există încă unele lipsuri însemnate. Acestea se manifestă îndeosebi în ceea ce priveşte reţeaua şcolară şi profilul şcolilor, în ceea ce priveşte asigurarea îndeplinirii planului de şcolarizare, în modul cum au fost stabilite sortimentele pentru planurile de producţie ale unităţilor şcolare, în precizarea unor probleme ale muncii metodice. Nu întotdeauna este stabilită corelaţia cea mai justă între partea teoretică şi cea practică a învăţămîntului. În unele şcoli, deşi se vorbeşte foarte mult de problemele educaţiei, nu se acţionează cu adevărat decît în problemele de instrucţie. Nu se folosesc întotdeauna în modul cel mai raţional resursele proprii de înzestrare şi utilare a atelierelor şcoală şi a cabinetelor şcolare cu materialele strict necesare. Nu în toate şcolile este bine folosit materialul didactic şi demonstrativ pentru cursurile de cultură generală şi uneori chiar pentru cele de cultură tehnică.

Pentru traducerea în viaţă a sarcinilor puse de directivele celui de al II-lea Congres al P.M.R., pentru a contribui la înfăptuirea politicii economice a partidului, învăţămîntul profesional şi tehnic trebuie profilat conform stadiului de dezvoltare a economiei noastre naţionale, iar planul de şcolarizare trebuie să fie cît mai judicios întocmit, în funcţie de necesarul de cadre. Alcătuirea reţelei şi stabilirea profilului şcolilor profesionale, tehnice şi tehnice de maiştri trebuie să se bazeze pe studiul adîncit al necesităţilor şi condiţiilor actuale de dezvoltare economică a fiecărei regiuni a ţării în parte, precum şi pe analiza perspectivelor de dezvoltare a economiei regiunii respective în cadrul celui de al doilea plan cincinal. Elaborarea unei juste profilări a şcolilor profesionale, tehnice şi tehnice de maiştri este, fără îndoială, o sarcină de care răspund organele de conducere ale acestui învăţămînt.

Întreaga activitate de pregătire a viitoarelor cadre de muncitori şi tehnicieni în şcolile profesionale, tehnice şi tehnice de maiştri trebuie legată strîns de desfăşurarea unei temeinice munci de educaţie în spirit comunist. Întregul corp didactic — profesori, maiştri, educatori — laolaltă cu organizaţiile U.T.M. din şcoli şi sprijinindu-se pe acestea, trebuie să intensifice munca educativă în toate şcolile din sistemul învăţămîntului profesional şi tehnic, muncind cu dragoste pentru formarea morală a schimbului de mîine al clasei muncitoare, folosind metode de educaţie vii, apropiate tineretului. Rezultatele muncii de educaţie vor fi cele dorite numai în măsura în care întregul colectiv al şcolii va fi pătruns de ideea că educaţia nu se face numai în cadrul unor ore speciale, ci ea se realizează prin întreaga activitate desfăşurată de şcoală, printr-o acţiune unitară şi consecventă de influenţare permanentă a elevilor. Îndeplinindu-şi sarcinile cu privire la educaţia ideologică şi politică a elevilor, cadrele didactice trebuie să le facă cunoscute acestora problemele vieţii politice interne şi internaţionale, să le insufle dorinţa de a participa efectiv la lupta pentru rezolvarea acestor probleme.

În vederea ridicării nivelului învăţămîntului profesional şi tehnic este necesară intensificarea muncii metodice din şcoli, activizarea muncii cabinetelor metodice şi a consiliilor metodico-didactice, organizarea şi dezvoltarea activităţii bibliotecilor, precum şi extinderea folosirii proiecţiei cinematografice în procesul de învăţămînt.

Conducerile şcolilor profesionale au datoria să extindă continuu producţia complexă în ateliere, producţie care asigură ucenicilor obţinerea unei înalte tehnicităţi în meseria pentru care se pregătesc. Desfăşurarea unei activităţi ştiinţifice, raţionale, a atelierelor de producţie ale şcolilor profesionale trebuie să se bazeze în primul rînd pe întărirea colectivelor de conducere ale şcolilor, pe întărirea răspunderii colective şi personale a cadrelor didactice, pe îmbunătăţirea activităţii de educare politică şi economică a ucenicilor.

Anul acesta trebuie să constituie în viaţa şcolilor profesionale un pas înainte în domeniul desfăşurării planificate a muncii, prin introducerea normelor tehnice şi a documentaţiei de specialitate, în vederea lărgirii producţiei şi scăderii continue a preţului de cost.

În îmbunătăţirea procesului de instruire practică are un rol hotărîtor introducerea metodelor înaintate de muncă. Sistemul predării acestor metode trebuie să aibă un caracter profund ştiinţific, astfel încît ucenicii să-şi poată forma deprinderi corecte şi utile de muncă.

O sarcină de răspundere şi de mare importanţă care revine şcolilor profesionale în acest an şi în anii următori este înzestrarea cu materiale şi utilaje a atelierelor care vor lua fiinţă pe lîngă şcolile de 7 şi de 10 ani, ateliere care au menirea să lege mai strîns învăţămîntul de cultură generală de practică, de viaţă.

Trebuie să se acorde, de asemenea, o mare atenţie îmbunătăţirii muncii şcolilor tehnice de maiştri. Partidul şi guvernul au încredinţat colectivelor didactice din aceste şcoli sarcina de răspundere de a pregăti, la nivelul cerut de tehnica înaintată, viitoarele cadre de maiştri pentru industrie şi agricultură. Viitorii maiştri trebuie să-şi însuşească în şcoală un asemenea nivel de cunoştinţe, încît să poată rezolva cele mai complicate probleme pe care le pune producţia în ramura industrială respectivă. În activitatea de pregătire tehnică a elevilor şcolilor de maiştri trebuie antrenaţi cei mai pricepuţi ingineri, specialişti cu o înaltă calificare, oameni de ştiinţă. O condiţie esenţială pentru asigurarea bunei pregătiri a elevilor şcolilor de maiştri este ca aceştia să poată participa continuu, ca ajutori de maiştri, la activitatea în producţie. Învăţămîntul în şcoala tehnică de maiştri trebuie astfel organizat încît cei care-i părăsesc băncile să se bucure, prin cunoştinţele şi pregătirea de care dispun, de autoritate şi respect încă din primele zile cînd păşesc în secţia pe care o vor conduce.

O deosebită atenţie şi grijă trebuie să se acorde dezvoltării şi îmbunătăţirii continue a şcolilor tehnice care, prin specificul lor, trebuie să asigure cadre de muncitori pentru sectoarele ce necesită o înaltă pregătire tehnică. În acest an şcolar, munca şcolilor tehnice, îndrumarea elevilor către aceste şcoli s-a lovit, ca orice măsură înnoitoare, de unele mentalităţi înapoiate, de îngustimea vederilor unora dintre părinţi şi chiar a unora dintre cadrele didactice din şcolile de 10 ani. Profesorii acestor şcoli au datoria să arate elevilor lor, într-o lumină justă, însemnătatea acestei forme noi de învăţămînt, în faţa căreia se deschid largi perspective de dezvoltare, astfel ca anul şcolar 1956—1957 să cunoască o deosebită afluenţă a elevilor către aceste şcoli. Stabilirea unor legături cît mai strînse între şcolile profesionale şi tehnice pe de o parte şi şcolile de 7 ani şi medii pe de altă parte va crea condiţiile necesare pentru familiarizarea elevilor din învăţămîntul de cultură generală cu specificul şi importanţa şcolilor profesionale.

Directivele Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de al doilea plan cincinal deschid perspective largi de dezvoltare învăţămîntului profesional şi tehnic. Ele pun în acelaşi timp, în faţa fiecărui lucrător din acest sector de învăţămînt, sarcini mari şi însemnate. Prin eforturile sporite ale tuturor lucrătorilor din şcolile profesionale, tehnice şi tehnice de maiştri, să ridicăm calitatea acestui învăţămînt la înălţimea cerinţelor economiei noastre naţionale în plină dezvoltare!

Consfătuirea cu şefii secţiilor de învăţămînt regionale

Zilele acestea, la Ministerul Învăţămîntului se desfăşoară consfătuirea cu şefii secţiilor de învăţămînt regionale. La consfătuire participă şi şefii cabinetelor pedagogice şi unii şefi ai secţiilor de învăţămînt raionale.

În ziua de 22 martie, prima zi a consfătuirii, tovarăşul profesor academician Ilie Murgulescu, ministrul Învăţămîntului, a prezentat un amplu referat despre „Îndeplinirea sarcinilor trasate învăţămîntului prin Raportul C. C. al P.M.R. şi prin Directivele Congresului al II-lea al P.M.R. cu privire la cel de-al doilea plan cincinal de dezvoltare a economiei naţionale pe anii 1956—1960". Referatul a constituit o adîncă analiză asupra realizărilor obţinute în domeniul învăţămîntului în primul plan cincinal, precum şi a lipsurilor ce au existat şi mai dăinuie încă în şcoli şi în activitatea organelor de învăţămînt, arătînd totodată cauzele acestor lipsuri şi măsurile concrete ce trebuie luate pentru îmbunătăţirea muncii.

Referatele prezentate în cea de a doua zi a consfătuirii de către şefii secţiilor regionale de învăţămînt Cluj şi Suceava au analizat situaţia învăţămîntului în regiunile respective în prima jumătate a anului şcolar 1955—1956. Discuţiile duse de către şefii secţiilor de învăţămînt şi ai cabinetelor pedagogice pe marginea referatelor prezentate au contribuit în largă măsură la lămurirea căilor de rezolvare a sarcinilor ce stau în faţa şcolii.

Consfătuirea se încheie cu referatul prezentat de tovarăşul ministru Nicolae Sipoş, privind „Sarcinile cadrelor didactice şi organelor de învăţămînt pentru pregătirea încheierii anului şcolar 1955—1956 şi a deschiderii anului şcolar 1956—1957".

Propunerile Ministerului Învăţămîntului pentru dezvoltarea şi ridicarea nivelului învăţămîntului de cultură generală din R.P.R.

Pentru îndeplinirea sarcinilor privind dezvoltarea şi îmbunătăţirea învăţămîntului din R.P.R., stabilite prin lucrările Congresului al II-lea al P.M.R. Ministerul Învăţămîntului a elaborat un sistem de măsuri în vederea extinderii şi perfecţionării învăţămîntului de cultură generală. Aceste măsuri sînt cuprinse în alăturatele „Propuneri" pe care le aducem la cunoştinţa cadrelor didactice, părinţilor elevilor şi tuturor cetăţenilor care se interesează de bunul mers al şcolii, cu îndemnul de a le analiza şi de a comunica Ministerului Învăţămîntului observaţiile, sugestiile şi părerile lor în legătură cu măsurile proiectate.

Propunerile şi observaţiile primite pe această cale vor fi valorificate la definitivarea măsurilor prin care se va da învăţămîntului de cultură generală cadrul juridico-organizatoric necesar pentru aducerea la îndeplinire a sarcinilor puse de Congresul al II-lea al P.M.R. Prin participarea largă a slujitorilor şcolii, a părinţilor elevilor şi a tuturor cetăţenilor la dezbaterea problemelor puse de mersul înainte al şcolii noastre democrat-populare vor putea fi găsite cele mai bune căi pentru ridicarea învăţămîntului la nivelul cerinţelor construcţiei vieţii noi, socialiste în patria noastră.

Raportul Comitetului Central al P.M.R. expus de tovarăşul Gheorghe Gheorghiu-Dej la cel de al II-lea Congres al partidului şi Directivele Congresului cu privire la dezvoltarea economiei naţionale în cincinalul al II-lea cuprind importante sarcini în vederea dezvoltării şi perfecţionării învăţămîntului din ţara noastră. Astfel învăţămîntul de 7 ani se va lărgi pentru a şcolariza 90% din absolvenţii şcolilor elementare şi se vor pregăti condiţiile pentru trecerea la învăţămîntul general de 7 ani în cincinalul următor. În anul şcolar 1960—1961 urmează să fie cuprinşi în şcoli şi în institute de învăţămînt superior peste 2,700.000 elevi şi studenţi, adică cu aproape 600.000 mai mult decît în anul şcolar în curs.

Raportul C.C. şi Directivele Congresului al II-lea al partidului pun un accent deosebit pe sarcina ridicării nivelului învăţămîntului de toate gradele, a întăririi legăturii şcolii cu practica, cu producţia.

Şcoala de cultură generală reprezentînd principala verigă din sistemul nostru de învăţămînt, bunul său mers şi nivelul de pregătire pe care îl dă absolvenţilor săi influenţează în mare măsură desfăşurarea şi calitatea învăţămîntului profesional, tehnic şi superior. De aceea, pentru îndeplinirea sarcinilor date de Congresul al II-lea al partidului privitor la învăţămînt, trebuie să urmărim în primul rînd îmbunătăţirea şi ridicarea nivelului şcolii de cultură generală.

Începînd cu reforma învăţămîntului din 1948, au fost luate măsuri pentru a asigura procesului instructiv-educativ din şcoala de cultură generală o orientare realist-ştiinţifică, un conţinut legat de construirea socialismului şi un nivel ridicat. Astfel au fost elaborate noi planuri şi programe de învăţămînt, au fost tipărite manuale noi, iar laboratoarele, muzeele şi cabinetele şcolilor au fost înzestrate cu aparatură şi material didactic. O atenţie deosebită s-a acordat cadrelor didactice, factor principal pentru ridicarea nivelului învăţămîntului. Un întreg sistem de prevederi legale şi acţiuni oglindesc grija partidului şi guvernului pentru a crea slujitorilor şcolii condiţii bune de trai, de stabilitate în muncă şi de continuă perfecţionare a măiestriei pedagogice. Hotărîrea Consiliului de Miniştri al R.P.R. nr. 387/956, prin care, începînd de la 1 aprilie, se îmbunătăţesc salariile şi condiţiile de locuit şi de aprovizionare ale cadrelor didactice de la şcolile de cultură generală, profesionale de ucenici, tehnice şi tehnice de maiştri, reprezintă cea mai recentă dovadă de atenţia şi căldura cu care partidul şi guvernul înconjoară învăţătorii şi profesorii patriei noastre.

În urma acestor măsuri, şcoala de cultură generală a făcut importante progrese în anii care au trecut de la reforma învăţămîntului: s-a ridicat nivelul predării şi s-a îmbogăţit conţinutul instructiv-educativ al învăţămîntului. Dar cu toate succesele obţinute, învăţămîntul de cultură generală nu satisface pe deplin cerinţele crescînde ale societăţii socialiste ce se construieşte în ţara noastră. Se perfecţionează prea încet în raport cu condiţiile pe care ni le creează regimul nostru de democraţie populară. Absolvenţii şcolii de 10 ani nu reuşesc să-şi formeze acel orizont larg de cunoştinţe, caracteristic omului cult, multilateral şi armonios dezvoltat, nu pot aplica creator, în practică, cunoştinţele primite în şcoală.

Învăţătura cu care absolvenţii les din şcoala medie se resimte de lipsa unor preţioase cunoştinţe din domeniul ştiinţelor despre natură (fizico-matematică, ştiinţe naturale) şi al ştiinţelor sociale (economie politică, filozofie), din domeniul literaturii universale şi al artei. Adînc se resimte învăţămîntul de cultură generală de lipsa unei îmbinări organice cu practica, cu munca creatoare din uzine şi de pe ogoare.

★

După cum a reieşit din lucrările Congresului al II-lea al partidului, precum şi din repetatele consfătuiri ale Ministerului Învăţămîntului cu şefii secţiilor de învăţămînt, cu directorii şcolilor şi cu numeroase cadre didactice, lipsurile învăţămîntului de cultură generală sînt determinate de următoarele cauze principale:

— Întocmirea defectuoasă a planurilor şi programelor de învăţămînt care, deşi se schimbă de la an la an, menţin supraîncărcarea elevilor cu un material de studiu prea vast în raport cu durata actuală de şcolarizare, de numai 10 ani.

— Neajunsurile manualelor, care nu întrunesc decît în parte însuşirile pedagogice cerute manualelor şcolare: concordanţă cu programele şcolare, claritate şi precizie în cuprins, accesibilitate etc.

— Fărîmiţarea reţelei şcolilor de 7 ani pe unităţi şcolare mici (pitice) — cu o singură serie de clase V—VII — care nu permit utilizarea judicioasă a cadrelor didactice de specialitate şi a materialului didactic.

— Munca deficitară a cadrelor didactice şi a organelor de îndrumare şi control — începînd cu Inspecţia Ministerului Învăţămîntului — fiindcă unele n-au calificarea cerută de funcţia didactică îndeplinită, iar altele nu valorifică îndeajuns experienţa înaintată a cadrelor fruntaşe şi cuceririle ştiinţei pedagogice.

— Slaba legătură de colaborare dintre şcoală şi familie, în vederea îmbunătăţirii educaţiei elevilor.

— Insuficienta înzestrare a şcolilor cu material didactic necesar laboratoarelor şi muzeelor în care se pun bazele învăţămîntului concret, legat de practică.

Pentru îndeplinirea sarcinei date de Congresul al II-lea al partidului de a ridica nivelul ştiinţific al învăţămîntului de cultură generală trebuie deci aplicat un larg sistem de măsuri, printre care:

— Îmbunătăţirea conţinutului învăţămîntului prin întocmirea de noi planuri de învăţămînt, programe şi manuale, pentru a pune capăt supraîncărcării şi a introduce în şcoală un sistem cuprinzător de cunoştinţe, elaborat conform cerinţelor dezvoltării multilaterale a elevilor.

— Dezvoltarea şi perfecţionarea reţelei şcolilor de cultură generală — în deosebi a şcolilor de 7 ani — potrivit extinderii învăţămîntului de 7 ani şi mediu în cel de al doilea cincinal.

— Îmbunătăţirea pregătirii cadrelor didactice şi încadrarea funcţiunilor de îndrumare şi control cu personal calificat, în vederea intensificării acţiunii de îndrumare şi control în şcoli.

— Realizarea bazei materiale necesară desfăşurării în condiţii optime a procesului instructiv-educativ.

Dar, aşa cum s-a subliniat şi la Congresul al II-lea al partidului, desfăşurarea cu succes a acestui complex de măsuri pune problema reexaminării mai întîi a duratei învăţămîntului de cultură generală. Aceasta este de altfel şi convingerea celor mai mulţi părinţi şi slujitori ai şcolii, care cer tot mai insistent ca în sistemul de măsuri pentru ridicarea nivelului şcolii de cultură generală, să se înscrie la punctul întîi: mărirea duratei de şcolarizare de la 10 ani la 11, dacă nu chiar la 12 ani.

I. Durata de şcolarizare la învăţămîntul de cultură generală

Prin reforma învăţămîntului din 1948, a fost stabilită reducerea duratei de şcolarizare de la 12 ani — cît era în şcoala burgheză — la 11 ani: 7 ani pentru învăţămîntul elementar şi 4 ani pentru învăţămîntul mediu. Prin Decretul nr. 56/1951, durata studiilor medii a fost micşorată cu 1 an şi prin aceasta durata de şcolarizare la învăţămîntul de cultură generală s-a redus la 10 ani.

Cinci ani de experienţă au dovedit însă că în condiţiile şcolii noastre, perioada de 10 ani nu ajunge pentru desfăşurarea unui plan de învăţămînt şi a unor programe cuprinzătoare, în care să-şi poată găsi loc obiectele de studiu şi cunoştinţele indispensabile pentru asigurarea unui învăţămînt de calitate, decît printr-o excesivă supraîncărcare a elevilor.

De aceea, pentru îmbunătăţirea învăţămîntului de cultură generală, creşterea duratei de şcolarizare constituie o măsură a cărei necesitate este unanim recunoscută: de cadrele didactice, de părinţii elevilor şi chiar de elevi. În discuţie continuă să rămînă numai problema dacă actuala durată de şcolarizare trebuie sporită cu un an sau cu doi ani.

Parte din cadrele didactice şi părinţi propun creşterea duratei şcolii de cultură generală la 11 ani, o altă parte cere mărirea acestei durate la 12 ani, cum era în şcoala veche. Pentru a deschide drumul spre soluţionarea acestei controverse să observăm că din planurile de învăţămînt ale şcolii noi au fost îndepărtate unele obiecte de învăţămînt care figurau în planurile vechii şcoli şi care împreună reprezintă o economie de timp de cca ½ an şcolar. Apoi, anul şcolar durează acum cu minimum 2 săptămîni mai mult decît anul şcolar legal din vremea burgheziei, ceea ce pe parcursul claselor V—XI permite recuperarea a încă ½ an şcolar. Prin urmare, există posibilitatea de a desfăşura învăţămîntul de cultură generală din şcoala regimului de democraţie populară pe 11 ani fără a micşora volumul de cunoştinţe predate în şcoala veche de 12 ani, fără supraîncărcarea elevilor şi fără a renunţa la unele elemente pozitive ale planurilor de învăţămînt din şcoala veche. Dimpotrivă, folosind principiile pedagogiei noastre înaintate la întocmirea planurilor şi programelor de învăţămînt şi în predarea lecţiilor, vom putea transmite absolvenţilor şcolii noastre medii mai multe cunoştinţe ştiinţifice şi de calitate mai bună decît în trecut.

Din aceste consideraţiuni rezultă că mărirea duratei de şcolarizare a învăţămîntului de cultură generală la 11 ani, durată stabilită de altfel şi prin Reforma din 1948, reprezintă soluţia firească a problemei privind durata şcolii de cultură generală a regimului nostru democrat-popular. De aceea, în sistemul de măsuri preconizat de Ministerul Învăţămîntului pentru îmbunătăţirea şi dezvoltarea şcolii de cultură generală s-a avut în vedere o durată de şcolarizare de 11 ani. Totuşi, la sfîrşitul materialului, după ce vom avea la îndemînă unele elemente necesare pentru examinarea multilaterală a problemei, vom încerca să analizăm mai pe larg şi condiţiile trecerii la un învăţămînt de cultură generală desfăşurat pe 12 ani.

În ce priveşte acum, anul în plus cu care urmează să sporească durata de şcolarizare a învăţămîntului de cultură generală considerăm că poate fi adaus cursului mediu pentru a trece de la 3 ani — cum este în prezent — la 4 ani cum era pînă în 1951/1952. La învăţămîntul mediu dispunînd de cadre didactice calificate şi de o bază materială satisfăcătoare (spaţiu de învăţămînt, laboratoare), anul şcolar care se adaugă va putea fi mai bine valorificat pentru ridicarea nivelului învăţămîntului decît dacă s-ar destina prelungirii învăţămîntului elementar de la 7 clase la 8 clase. Cei 11 ani de şcolarizare la învăţămîntul de cultură generală urmează deci să se repartizeze după cum urmează:

4 ani pentru cursul primar (clasele I—IV)

3 ani pentru cursul de gimnaziu (clasele V—VII)

4 ani pentru cursul mediu sau de liceu (clasele VIII—XI).

Aceste denumiri au avantajul că înlătură confuzia dintre clasele V—VII de învăţămînt supraprimar din şcoala burgheză şi clasele V—VII din noua şcoală care au un nivel superior, nivel de gimnaziu.

II. Conţinutul învăţămîntului de cultură generală

Planurile de învăţămînt, programele şi manualele reprezintă principalele componente ale conţinutului şi orientării învăţămîntului. În cele ce urmează vom considera mai îndeaproape problema planurilor de învăţămînt şi vom atinge cîteva chestiuni mai generale, legate de politehnizarea învăţămîntului de cultură generală, de bifurcarea cursului mediu pe secţii şi de îmbunătăţirea manualelor şcolare. Elaborarea programelor este o sarcină care în ordine firească trebuie să urmeze după stabilirea planurilor de învăţămînt.

Planurile de învăţămînt

Prima condiţie pe care trebuie să o îndeplinească planurile de învăţămînt este stabilitatea pe o perioadă mai lungă de timp (10—15 ani). Desele schimbări în planurile de învăţămînt provoacă mişcări de cadre şi nestabilitate în colectivele pedagogice, împiedicînd astfel perfecţionarea metodelor de predare pe baza unei experienţe mai îndelungate şi impun dese revizuiri de programe şi manuale, ceea ce îngreunează îmbunătăţirea lor. Deoarece o parte dintre copii, absolvind cl. VII-a, nu urmează liceul, prin planurile de învăţămînt am căutat să asigurăm absolvenţilor şcolilor de 7 ani un sistem închegat de cunoştinţe şi deprinderi practice, la nivelul permis de vîrsta lor, din principalele obiecte de studiu: matematică, fizică, chimie, ştiinţe naturale, geografie, istorie, limba română, lucrări practice. Spre exemplu, la matematici se predă studiul aritmeticii, geometriei elementare — în plan şi în spaţiu, — algebra elementară; fizica şi chimia cuprind un sistem întreg de cunoştinţe; la istorie se prevede studiul istoriei universale — antică, medie şi modernă — şi al istoriei patriei ş.a.m.d.

Am ţinut de asemenea seamă de faptul că în anii viitori, odată cu dezvoltarea învăţămîntului mediu, numeroşi absolvenţi a 11 clase nu vor mai continua studiile în învăţămîntul superior unde numărul celor admişi este determinat de nevoile de cadre superioare ale economiei naţionale, sănătăţii şi culturii poporului, ci se vor îndrepta spre producţie. Pentru ca aceşti absolvenţi să nu rămînă lipsiţi de principalele cunoştinţe de economie politică şi de filozofie marxist-leninistă, obiecte care acum se predau numai în facultate, am introdus în noile planuri de învăţămînt economia politică şi bazele marxism-leninismului la clasa XI. Studiul economiei politice şi al bazelor marxism-leninismului fiind indispensabil pentru înţelegerea ştiinţifică a organizării şi dezvoltării societăţii, trebuie să facă parte din pregătirea ştiinţifică multilaterală a tineretului care absolvă şcoala medie. Ca urmare a acestei măsuri va trebui revăzut şi reorganizat la un nivel mai înalt studiul ştiinţelor sociale în învăţămîntul superior.

Principala condiţie pentru o dezvoltare multilaterală a elevilor din şcoala de cultură generală o constituie învăţămîntul politehnic. Prin politehnizarea învăţămîntului se asigură şi se întăreşte unitatea dintre teorie şi practică; elevii învaţă să cunoască bazele ştiinţifice ale producţiei moderne industriale şi agricole şi îşi însuşesc deprinderea de a folosi unelte şi maşini curente. Experienţa şcolii sovietice dovedeşte că introducerea învăţămîntului politehnic în şcoala de cultură generală trebuie înfăptuită treptat din cauză că pune probleme dificile legate atît de pregătirea cadrelor didactice corespunzătoare cît şi de asigurarea bazei materiale necesare (ateliere, terenuri experimentale). Pentru rezolvarea acestor probleme se cere desfăşurarea unei acţiuni de durată, prin care — odată cu întărirea bazei materiale şi cu ridicarea calificării cadrelor didactice — trebuie să se cristalizeze mai concret conţinutul şi metodica învăţămîntului politehnic, pe baza experimentării şi experienţei acumulate pe parcurs. Politehnizarea şcolii de cultură generală reprezintă deci un proces mai lung de transformare, o vastă operă de construcţie în domeniul învăţămîntului public, care pe măsură ce înaintează înrîureşte, prin consecinţele sale toate ramurile învăţămîntului: învăţămîntul profesional, învăţămîntul superior. De aceea, orientarea învăţămîntului pe drumul politehnizării constituie cea mai sigură acţiune pentru revoluţionarea sa calitativă.

Conduşi de aceste consideraţiuni propunem introducerea treptată a învăţămîntului politehnic în şcoala de cultură generală în viitorii 10—12 ani.

Primii paşi au fost făcuţi încă din anii trecuţi prin organizarea parcelelor experimentale pe lîngă şcolile de 7 ani şi medii. În anul în curs a fost introdus lucrul manual în învăţămîntul primar, se organizează ateliere în cîteva şcoli medii, iar elevii unei şcoli medii teoretice din Bucureşti sînt programaţi la practică în producţie într-o întreprindere din localitate.

Dar pentru ca acţiunea de politehnizare să poată face progrese în viitor, trebuie — în primul rînd — să dăm elevilor posibilitatea să-şi însuşească temeinice cunoştinţe din domeniul ştiinţelor despre natură — al matematicii, fizicii, chimiei, ştiinţelor naturale — care stau la baza învăţămîntului politehnic general. Urmînd indicaţiile Congresului al II-lea al partidului, prin noul plan de învăţămînt s-au asigurat importante completări şi îmbunătăţiri studiului acestor ştiinţe mai ales în cursul mediu. O subliniere merită prevederile din plan privitoare la matematică şi ştiinţe naturale.

În prezent se predau la cursul mediu aproape numai matematici elementare. Acest program de matematici contrastează izbitor cu faptul că ştiinţa şi tehnica modernă cer, pentru înţelegerea şi aplicarea lor, elemente de matematici superioare şi în deosebi cunoştinţe de calcul diferenţial şi integral. Avînd în vedere rezultatele pozitive obţinute în vechile licee reale, am prevăzut ca pe viitor să se mai restrîngă volumul de matematici elementare, pentru a se putea preda la cursul mediu: geometria analitică, elemente de algebră superioară precum şi de analiză matematică (calcul diferenţial şi integral).

Înarmaţi cu sistemul de cunoştinţe matematice prevăzute în planul de învăţămînt, absolvenţii cursului mediu vor putea face faţă cu mai mult succes decît astăzi la cerinţele facultăţilor de fizico-matematică şi de ştiinţe tehnice, ceea ce va contribui şi la ridicarea nivelului învăţămîntului din aceste facultăţi.

(Continuare în pag. II-a)

La conferinţa ţinută de curînd de acad. prof. dr. C. I. Parhon la Institutul politehnic din Bucureşti despre „Problemele prelungirii vieţii".

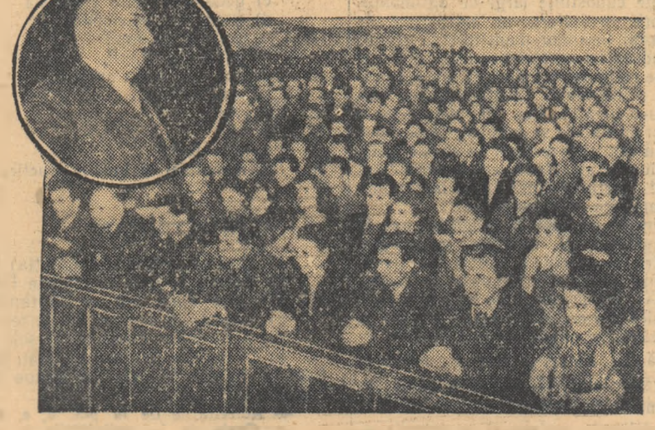

Grija partidului pentru ridicarea nivelului de trai al oamenilor muncii

De la 1 aprilie 1956 salariile oamenilor muncii din învăţămîntul preşcolar, elementar şi mediu şi condiţiile lor de locuit şi aprovizionare se vor îmbunătăţi simţitor. Încă o realizare a regimului nostru democrat-popular, încă un pas spre bunăstarea celor ce muncesc.

Această veste a fost primită cu entuziasm în toate şcolile patriei.

„Mulţumim din suflet partidului şi guvernului pentru grija deosebită ce o acordă cadrelor didactice — ne scrie un colectiv de învăţători din raionul Vida. Conştienţi de rolul important pe care-l au cadrele didactice în educarea tinerei generaţii şi în culturalizarea maselor de cetăţeni, ne luăm angajamentul să muncim cu şi mai mult elan pentru îndeplinirea misiunii nobile încredinţate de partid pentru a da patriei cetăţeni bine pregătiţi, luptători activi pentru pace şi construirea socialismului în patria noastră".

Cu deosebită recunoştinţă şi dragoste îşi spun cuvîntul şi cadrele didactice de la şcoala de 7 ani din raionul Vedea, regiunea Piteşti.

„În această hotărîre a partidului şi guvernului noi, învăţătorii şi profesorii de la şcoala de 7 ani din comuna Cuca, raionul Vedea — regiunea Piteşti, vedem preţuirea pe care ne-o acordă partidul şi guvernul, vedem grija permanentă pentru ridicarea necontenită a nivelului nostru de trai material şi cultural. Vom răspunde cu cinste, printr-o muncă şi mai intensă, încrederii şi grijii de care ne bucurăm".

Cu multă căldură ne scriu zilnic tot mai mulţi învăţători, profesori şi educatoare, aducînd mulţumiri partidului şi guvernului şi luîndu-şi angajamente în munca de educare a tinerelor vlăstare ale patriei.

Propunerile Ministerului Invățămîntului pentru dezvoltarea și ridicarea nivelului învățămîntului de cultură generală din R. P. R.

(Urmare din pag. I-a)

Schimbări importante sînt prevăzute în noul plan de învățămînt privind predarea științelor naturale. Astăzi, studiul botanicii și zoologiei se oprește la clasa a VII-a și absolvenții cursului mediu rămîn la cunoștințele elementare despre viața plantelor și animalelor la care ajung absolvenții școlilor de 7 ani. In ce privește geologia — știință de mare importanță nu numai prin aplicațiile sale practice la cunoașterea bogățiilor subsolului nostru, dar și prin datele și concluziile pe care mai nemijlocit decît alte științe le pune la îndemîna elevilor pentru formarea și întărirea concepției materialist-dialectice — ea lipsește din planurile actuale de învățămînt. Pentru a asigura științelor naturale locul cuvenit în școala de cultură generală, am prevăzut prin noul plan de învățămînt reluarea studiului botanicii și zoologiei, la un nivel mai înalt, în clasele a VIII-a și a IX-a, iar în clasa a XI-a s-a introdus geologia ca obiect de studiu.

Pentru promovarea acțiunii de politehnizare mai sînt necesare însă, în afara planurilor și programelor de învățămînt corespunzătoare, mici ateliere școlare înzestrate cu unelte simple și cu unele mașini de lucru. In vederea asigurării bazei materiale necesare învățămîntului politehnic Ministerul Invățămîntului va trebui să dezvolte întreprinderea de material didactic din București și să organizeze producerea unei părți din uneltele necesare atelierelor școlare, în atelierele școlilor sale profesionale. Totodată propunem să se autorizeze ministerele organizațiile centrale și întreprinderile să transfere școlilor de cultură generală, fără plată, utilaje și unelte ce nu mai sînt folosite în producție. Aceste măsuri de stat, inspirate din experiența învățămîntului sovietic, pot fi privite ca suficiente pentru începuturile operei de politehnizare a învățămîntului de cultură generală din Republica Populară Romînă.

In afară de prevederile analizate mai sus, noul plan de învățămînt elaborat pentru școlile de 11 ani mai conține, față de planul astăzi în vigoare, unele îmbunătățiri mai de amănunt, dar inspirate din necesitatea de a ajuta elevii ca să devină oameni cu o vastă cultură și cu o educație multilaterală. Astfel, studiul limbii a doua moderne (engleză, franceză sau germană), care pînă acum începea numai din clasa a VIII-a, se introduce în viitor din clasa a V-a. In felul acesta absolvenții clasei a VII-a vor avea cunoștințe din două limbi moderne — rusă și engleză (franceză sau germană) — iar în clasele VIII—XI elevii vor putea avansa spre studiul literaturii și în a doua limbă modernă.

In cursul mediu, începînd din clasa a VIII-a, propunem introducerea studiului limbii latine, care durează doi ani, cu două ore pe săptămînă. Prin acest studiu scurt se urmărește să se pună la îndemîna elevilor elementele lexicale și gramaticale ale limbii latine, necesare pentru înțelegerea mai adîncă a limbii romîne și a unei mari părți din terminologia științifică și tehnică modernă.

O prețuire mai mare ca înainte s-a acordat muzicii, care a fost reintrodusă ca obiect și în cursul mediu.

Condus de considerațiunile expuse mai înainte, Ministerul Invățămîntului a întocmit pentru școlile romîne de cultură generală alăturatul proiect de plan de învățămînt (anexa 1). Proiectele planurilor de învățămînt pentru școlile minorităților naționale (anexele 2, 3 și 4) nu se deosebesc în general de cele precedente decît în privința numărului de ore atribuit pentru studiul limbii materne, în care se predau obiectele de studiu și pentru studiul limbii romîne.

In condițiile din țara noastră școlile minorităților naționale pot fi împărțite în două grupe. Prima grupă cuprinde școlile minorităților ruse și germane a căror limbă de predare reprezintă totodată una din limbile moderne prevăzute în planurile de învățămînt ale școlilor romîne și ale celorlalte minorități naționale (maghiare, sîrbe etc.). Planurile de învățămînt pentru clasele V—XI ale școlilor minorităților din această grupă, ca și planurile de învățămînt ale școlilor romîne, cuprind studiul a trei limbi vorbite astăzi: limba romînă și două limbi moderne, din care una este chiar limba maternă. Această împrejurare permite elaborarea planurilor de învățămînt pentru clasele V—XI din școlile ruse și germane fără o supraîncărcare sensibilă a elevilor, așa cum reiese din proiectele înfățișate în anexele 2 și 3.

In a doua grupă intră școlile celorlalte minorități naționale (maghiare, sîrbe, ucrainiene...). Planurile de învățămînt pentru clasele V—XI din aceste școli trebuie să cuprindă studiul a 4 limbi vorbite: limba maternă, romîna, rusa și a doua limbă modernă (engleza, franceza sau germana). Introducerea unei limbi în plus nu se poate face fără o oarecare supraîncărcare a planurilor de învățămînt (anexa 4). Dar această ușoară supraîncărcare a claselor V—XI cu 2 ore în plus pe săptămînă față de planurile din școlile romîne poate fi privită ca suportabilă.

In ce privește clasele I—IV, considerăm că este potrivit ca în școlile minorităților naționale predarea limbii romîne să înceapă numai în clasa a II-a primară și nu în clasa I-a cum, potrivit legii de reformă a învățămîntului din 1948, se procedează acum. In adevăr, experiența a dovedit că în clasa I-a primară elevii trebuie lăsați să se concentreze pe învățatul scrisului și cititului, mai întîi în limba maternă și numai după aceea să treacă la însușirea vorbirii și scrierii într-o altă limbă.

Organizarea cursului mediu pe secții

O importantă problemă ce se pune în legătură cu întocmirea noilor planuri de învățămînt privește organizarea cursului mediu (clasele VIII-XI): pe secții (reală, clasică) sau ca școală unică. Cu toate că a fost mult dezbătută în trecut, problema nu și-a pierdut actualitatea nici după Reforma învățămîntului. Alături de școala medie normală, reprezentată prin majoritatea școlilor medii teoretice, funcționau după Reformă, în centrele universitare, cîteva așa numite „licee clasice". Incepînd din primăvara anului 1954, ele au devenit „secții clasice", în cadrul școlilor medii normale cu care împărțeau înainte localurile în care funcționau. Diferențierea între școala medie obișnuită și secția clasică începe cu clasa a VIII-a, adică odată cu intrarea elevilor în cursul mediu.

In proiectul noului plan de învățămînt este prevăzută bifurcarea cursului mediu, începînd cu clasa a X-a, pe două secții: reală și umanistică. In prima, va predomina studiul matematicilor, în a doua se va da o extensiune mai mare studiului literaturii (inclusiv limbii și literaturii latine) și filozofiei. La restul obiectelor nu există nici o deosebire între cele două secții. Bineînțeles că bifurcarea pe secții nu are caracter obligatoriu pentru toate școlile de 11 ani, ci secția umanistică ar urma să se înființeze acolo unde s-ar aprecia necesitatea ei și unde ar fi date și condiții pentru funcționarea sa normală.

Diviziunea școlii medii pe secții a fost introdusă în învățămîntul secundar din țara noastră spre sfîrșitul secolului trecut de Spiru Haret [1]). Cu o scurtă întrerupere (de la 1928 pînă la 1934) și cu unele modificări, sistemul a dăinuit pînă la Reforma învățămîntului din 1948. Dacă bi-ori trifurcarea pe secții începînd din primul an de învățămînt mediu (din clasa a VIII-a) este prematură, ea poate fi avantajos aplicată mai tîrziu, începînd din clase mai mari — așa cum se preconizează în proiectul noului plan de învățămînt — cînd elevii ajunși la o oarecare maturitate, încep să-și dea seama mai bine de forțele și aptitudinile lor și să-și cristalizeze preferințele. In asemenea condiții elevii se pot orienta cu discernămînt spre una din cele două secții: reală sau umanistică. Absolvenții secțiilor reale vor putea susține mai ușor concursurile de admitere în facultățile de științe fizico-matematice și de științe tehnice, iar ai secțiilor umanistice în facultățile de filologie, istorie, filozofie, științe juridice, științe naturale, medicină etc.

Bifurcarea propusă va acționa favorabil asupra ridicării nivelului învățămîntului mediu. Elevii care vor dovedi în clasele a VIII-a și a XI-a că nu fac față cerințelor studiului matematicii și manifestă preferințe pentru preocupări din domeniul umanistic, pot fi îndreptați spre secția umanistică, unde vor putea obține succese la învățătură. In felul acesta, clasele școlii medii vor cîștiga în omogenitate, condiție necesară pentru ridicarea nivelului învățămîntului. Odată cu introducerea bifurcării cursului mediu pe cele două secții — reală și umanistică — actualele secții clasice nu-și mai găsesc rostul și urmează să fie desființate.

Manualele didactice

Un factor care poate contribui simțitor la ridicarea nivelului învățămîntului sînt manualele didactice. Pentru a conduce munca de elaborare a manualelor școlare a fost înființată în 1952 Editura de Stat Didactică și Pedagogică. In cei cîțiva ani care au trecut de la înființarea sa, editura a desfășurat o activitate pozitivă, reușind să pună la îndemîna școlilor manualele necesare. Pentru a face față cerințelor urgente de manuale, s-a procedat la traducerea și prelucrarea a numeroase manuale sovietice. Acum, odată cu trecerea învățămîntului de cultură generală de la 10 la 11 ani, planurile și programele noastre școlare încep să se deosebească de planurile și programele sovietice, ceea ce îngreunează utilizarea traducerilor după manualele sovietice. De aceea, editura trebuie să inaugureze o nouă etapă în munca sa, a elaborării manualelor originale.

Pentru a stimula elaborarea unor manuale originale de calitate ar fi necesară introducerea concursului. Instituirea concursului pentru elaborarea de manuale este prevăzută în cele mai vechi legiuiri școlare din țara noastră, cum este legea instrucțiunii din 1864. In U.R.S.S. de asemenea, manualele se elaborează prin concurs.

Ministerul Invățămîntului va întocmi proiectul de regulament al concursului pentru elaborarea manualelor.

III. Dezvoltarea învățămîntului de cultură generală și a rețelei școlilor de 7 și 11 ani

In primul cincinal grija și eforturile depuse de statul nostru democrat-popular pentru transformarea școlii de cultură generală într-o instituție accesibilă întregului popor muncitor s-au concentrat pe îndeplinirea a două sarcini principale:

— realizarea învățămîntului primar general și obligatoriu;

— dezvoltarea învățămîntului de 7 ani în vederea apropiatei sale generalizări.

Cu sprijinul partidului și guvernului și prin munca entuziastă a zecilor de mii de slujitori ai școlii, aceste sarcini au fost îndeplinite.

Pentru a răspunde avîntului în creștere al maselor populare spre învățătură, spre școală, Congresul al II-lea al partidului a dat sarcina ca în cel de al II-lea cincinal să fie cuprinși în învățămîntul de 7 ani 90% din absolvenții cursului primar. Paralel cu dezvoltarea învățămîntului de 7 ani trebuie lărgit însă și învățămîntul mediu (clasele VIII—XI), pentru a da posibilitatea unei juste proporții din absolvenții clasei a VII-a să intre la cursul mediu.

Pentru îndeplinirea acestor sarcini, sînt necesare cadre didactice pentru nevoile claselor V—XI, care se vor înființa în urma creșterii cifrelor de școlarizare și de asigurarea bazei materiale corespunzătoare (săli de învățămînt, internate). Pentru dezvoltarea învățămîntului primar (cl. I—IV) dispunem atît de învățători cît și de spațiul de învățămînt.

Din studiile făcute la Ministerul Invățămîntului rezultă că în universitățile și institutele pedagogice din țara noastră pot fi pregătite cadrele didactice necesare pentru acțiunile legate de dezvoltarea învățămîntului de 7 ani și de lărgirea învățămîntului mediu. Deficitul de cadre preliminat pentru anul școlar 1960/61 este suportabil, posturile neîncadrate putînd fi ușor acoperite prin cumul. In desen, muzică și educație fizică sarcinile didactice vor fi cumulate de învățători de la clasele I—IV, fără a prejudicia nivelul predării. Mai mult de jumătate din orele de la lucrările practice fac parte din activitatea pe parcele școlare experimentale și intră în sarcinile de ore ale profesorilor de științe naturale. Pentru predarea la restul orelor de lucrări practice vor putea fi angajați maiștri sau absolvenți ai școlilor profesionale.

Pentru anul școlar 1956—57 este necesară o școlarizare mai îndrăzneață la limbi străine și matematici în universități și în institutele pedagogice existente.

Probleme deosebit de importante pune asigurarea bazei materiale necesare și în deosebi a spațiului de învățămînt și de cazare a elevilor. După datele primite de la sfaturile populare, un număr însemnat de clase și internate ar putea fi construite și amenajate în acest interval de timp, prin autoimpunere. Adăugînd sălile de clasă care potrivit directivelor Congresului al II-lea al partidului urmează să se construiască din fond centralizat, se poate face față cerințelor de spațiu de învățămînt pentru îndeplinirea sarcinilor de școlarizare din cel de al doilea cincinal.

Pentru a ușura accesul la școala de 7 ani copiilor ai căror părinți nu domiciliază în localitatea unde școala își are sediul, trebuie îmbunătățit actualul regim de funcționare a internatelor.

Imbunătățirea rețelei școlilor de cultură generală

Rapida dezvoltare a învățămîntului de cultură generală a necesitat crearea unei rețele complexe de școli elementare și medii. Ministerul Invățămîntului n-a procedat din vreme la un studiu sistematic al rețelei școlare și la elaborarea unui plan de perspectivă pentru dezvoltarea ei.

Din această cauză, rețeaua școlară a crescut cu serioase imperfecțiuni, dintre care unele se răsfring negativ asupra calității procesului instructiv-educativ. Astfel, rețeaua școlilor de 7 ani este dominată de unități școlare mici, cu o singură serie de clase V—VII. Aceste școli nu pot fi încadrate cu profesori de specialitate la obiecte principale ca: științe naturale, geografie, istorie, — fiindcă orele de la o singură serie de clase V—VII nu ajung pentru a constitui cîte o normă legală de muncă la fiecare din aceste obiecte. De aceea, predarea unei părți din aceste materii se acoperă cu personal didactic de specialități înrudite sau de personal necalificat care nu poate ridica nivelul lecțiilor și exigența față de elevi. Totodată, în aceste școli materialul didactic este folosit neeconomic, de o singură serie de elevi în cadrul cîtorva ore pe săptămînă.

Planul de dezvoltare a rețelei școlilor de cultură generală s-ar putea întocmi pe baza următoarelor principii:

— Efectivul clasei normale: 30—40 elevi, cu excepția claselor de la școlile primare cu mai puțin de patru posturi de învățători;

— Generalizarea școlilor și claselor mixte și abandonarea școlilor pe sexe (de băieți, de fete);

— Obligativitatea organizării de școli de 7 ani cu cel puțin 2 rînduri de clase V—VII, cu excepția cazurilor bine motivate, aprobate de Ministerul Invățămîntului;

— Posibilitatea organizării, în localități cu populație amestecată, de școli unice primare, de 7 ani și medii, cu secții sau clase romîne și secții sau clase în limba minorităților conlocuitoare.

Valabilitatea acestor principii decurge din întreaga experiență acumulată de Ministerul Invățămîntului după Reforma din 1948, privind școala de cultură generală.

Constituirea de școli medii, de 7 ani sau primare cu secții sau clase în limba popoarelor ce conviețuiesc în localitate sau în regiune contribuie la o mai adîncă cunoaștere reciprocă a elevilor de naționalități diferite, la educarea lor în spiritul patriotismului socialist, la întărirea frăției poporului romîn cu minoritățile naționale din Republica Populară Romînă.

Totodată acest sistem permite folosirea mai judicioasă a cadrelor didactice calificate și cu posibilități de a preda în mai multe limbi, precum și utilizarea mai economică a laboratoarelor, muzeelor și a materialelor și aparaturii disponibile.

Spre a oferi posibilități mai largi pentru constituirea unei rețele școlare suple, este necesară îmbogățirea acesteia cu încă 2 tipuri de unități școlare: gimnaziul și liceul. Ca și în trecut, gimnaziul ar urma să funcționeze numai cu clasele V—VII iar liceul cu clasele V—XI. Pentru a arăta utilitatea înființării gimnaziului, să observăm că pentru dezvoltarea învățămîntului de 7 ani trebuie să extindem rețeaua școlară în mare măsură pe socoteala clădirilor disponibile nefolosite, deoarece volumul construcțiilor școlare noi nu va putea ține pasul, o bună bucată de vreme, cu creșterea cerințelor de spațiu de învățămînt. Asemenea clădiri se găsesc însă de multe ori departe de școala primară locală, iar constituirea unei școli de 7 ani, ca unitate de muncă în două localuri diferite, departe unul de altul, poate prejudicia bunul mers al procesului de învățămînt. De aceea, în acest caz, se poate constitui un gimnaziu numai cu clasele V—VII, ca unitate școlară de sine stătătoare.

Tot așa extinderea învățămîntului mediu, mai ales în comune rurale, va pune și mai ascuțit utilizarea spațiului clădit disponibil pentru organizarea de unități școlare. Evident că găsirea și amenajarea unei clădiri existente pentru clasele V—XI formează o problemă incomparabil mai ușor de soluționat decît improvizarea unui edificiu pentru clasele I—XI mai ales că învățămîntul primar cuprinde, în localitățile mai mari, 2—3 și chiar mai multe serii de clase I—IV.

Firește că unitatea de conținut și de organizare a învățămîntului de cultură generală se întărește prin coexistența celor 7 sau 11 clase ale sale în cadrul aceleiași unități de muncă, al aceleiași școli. Totuși această unitate nu este simțitor afectată prin detașarea provizorie, din motive obiective, a claselor V—VII sau V—XI ca gimnazii și licee.

IV. Cadrele didactice

Cadrele didactice de predare, de conducere și de îndrumare și control au principalul rol în ridicarea nivelului învățămîntului. De aceea, trebuie acordată o atenție deosebită pregătirii învățătorilor și profesorilor și promovării directorilor, inspectorilor școlari și șefilor secțiilor de învățămînt.

Pe măsură ce țara noastră înaintează pe drumul construirii socialismului, iar nivelul cultural obștesc se ridică, învățătorii au de îndeplinit sarcini social-politice și de culturalizare din ce în ce mai importante. In mediul rural, învățătorul ia parte activă la popularizarea hotărîrilor și directivelor partidului și guvernului, la munca de lămurire și organizare a țărănimii pentru transformarea socialistă a agriculturii, pentru ridicarea producției agricole și este în fruntea acțiunilor culturale de masă: învățătorul este și rămîne o figură importantă a satului. Pentru a-și îndeplini rolul său, învățătorul trebuie să fie om cult, cu un nivel ideologic ridicat, cu bună pregătire profesională și cu largi cunoștințe din domeniul agrotehnicii, să fie adînc introdus în problemele de educație fizică și de artă (desen, muzică etc.)

In actualele școli pedagogice nu este posibilă pregătirea învățătorului capabil să răspundă la aceste cerințe. De aceea considerăm necesar ca viitorii învățători să fie pregătiți în institute pedagogice de învățători, cu durata de 2 ani, din absolvenți ai cursului mediu teoretic, cu diplomă de maturitate. In aceste institute, se va preda, după planuri și programe întocmite de Ministerul Invățămîntului, următoarele obiecte și activități: Bazele marxism leninismului. Economia politică, Psihologia, Pedagogia și istoria pedagogiei, Metodica obiectelor de predare, Agronomia, Muzica și cîntul, Desenul, Educația fizică și jocul, Lucrul manual, Practica pedagogică, Practica industrială și Practica agricolă.

Invățătorii astfel pregătiți vor putea îndeplini cu competență multiplele sarcini puse de construirea vieții noi socialiste. In adevăr, prin pregătirea lor pedagogică superioară, absolvenții institutelor pedagogice de învățători vor preda mai bine și vor contribui astfel la ridicarea nivelului cursului primar, condiție fundamentală pentru mersul înainte al întregului învățămînt de cultură generală. Obținînd în aceste institute o bună pregătire la muzică, desen și educație fizică, învățătorii vor putea contribui la promovarea sportului și mișcării artistice de masă și totodată vor putea preda cu succes aceste obiecte, prin cumul, la clasele V—VII, în școlile de 7 ani din mediul rural, unde nu pot fi constituite sarcini suficiente de ore pentru a încadra titulari. Totodată, prin studiul bazelor marxism-leninismului, învățătorii se vor ridica la un nivel ideologic superior, ceea ce le va da posibilitatea să contribuie cu succes la îmbunătățirea muncii politice la sate. Primind în institute cunoștințe largi de agronomie, viitorii învățători vor putea veni în ajutorul țăranilor muncitori cu sfaturi și îndrumări agrotehnice mai calificate.

De subliniat totodată că, după calculele Ministerului Invățămîntului, pregătirea învățătorilor în institutele a căror înființare se propune este mai puțin costisitoare decît în școlile pedagogice de azi. Toate aceste considerațiuni justifică înființarea institutelor pedagogice de învățători.

Tinerii pe care îi pregătim azi în universități și institute pedagogice pentru a deveni profesori de fizică, chimie și științe naturale la clasele V—XI, vor preda mîine la școala politehnică generală. De aceea, trebuie să le asigurăm odată cu pregătirea științifică și pedagogică — o temeinică pregătire practică, pentru a putea îndruma cu îndemînare lucrările practice în atelierele școlare și pe loturile agricole experimentale și pentru a putea preda cu competență elevilor bazele producției industriale și agricole moderne. In acest scop ar trebui ca universitățile și institutele pedagogice să organizeze în cadrul facultăților de fizico-matematici, chimie și științe naturale, geologie-geografie, ateliere de instrucție, terenuri și stațiuni experimentale și să se introducă pentru studenții de la aceste facultăți practica în producție obligatorie.

Organele de îndrumare și control de la secțiile de învățămînt ale sfaturilor populare ar trebui să fie alese dintre cadrele fruntașe, cu experiență didactică și cu studii superioare. In realitate, sfaturile populare nu procedează întotdeauna la numirea în funcțiile de control a unui personal calificat și cu prestigiu în masa cadrelor didactice, ceea ce prejudiciază mult activitatea de îndrumare și control a școlilor. S-ar pune capăt acestei situații, dacă organele de îndrumare și control de la secțiile de învățămînt ale sfaturilor populare ar fi numite de Ministerul Invățămîntului.

Potrivit directivelor Congresului partidului pentru îmbunătățirea continutului învățămîntului și pentru perfecționarea măiestriei pedagogice a cadrelor didactice, un rol important revine cercetării pedagogice din țara noastră, al cărei centru trebuie să fie Institutul de științe pedagogice. In deosebi dezvoltarea acțiunii de politehnizare cere o permanentă grijă pentru generalizarea experienței pozitive a școlii, pentru fundamentarea teoretică a măsurilor practice de îndrumare. Pentru a da Institutului de științe pedagogice posibilitatea să urmărească și să experimenteze metode și principii pedagogice noi, ar fi necesar ca un număr de școli din diferite regiuni ale țării să fie trecute sub directa conducere a Ministerului Invățămîntului pentru a fi organizate ca școli experimentale. Inspirată tot din experiența învățămîntului sovietic, înființarea școlilor experimentale va avea urmări dintre cele mai bune pentru dezvoltarea științei pedagogice din Republica Populară Romînă.

V. Condiții pentru desfășurarea unui învățămînt de cultură generală pe 12 ani

Creșterea duratei de școlarizare la 12 ani s-ar dovedi necesară, dacă într-o durată mai mică de timp n-ar încăpea un plan de învățămînt în cadrul căruia să se poată desfășura un învățămînt științific înaintat, cu îndeplinirea totodată a cerințelor pedagogice fundamentale. Obiectele de studiu a căror dezvoltare determină caracterul realist științific al învățămîntului de cultură generală și stau la baza procesului de politehnizare sînt: matematicile, științele fizico-chimice, științele naturale, desenul liniar. In planul de învățămînt al școlii noi, aceste obiecte trebuie să ocupe o pondere specifică mai mare decît în planurile școlii vechi burgheze.

Dintre obiectele din domeniul umanistic o atenție deosebită trebuie acordată limbii și literaturii romîne, care contribuie nu numai la însușirea regulilor exprimării și scrisului corect dar și la educația patriotică a elevilor prin cunoașterea creațiilor literare ale poporului și ale scriitorilor progresiști în care se oglindesc năzuința și lupta oamenilor muncii pentru libertate, pentru progres.

Studiul limbilor moderne se amplifică începînd din clasa a V-a. Istoria, filozofia, economia politică trebuie să-și găsească locul cuvenit în noul plan de învățămînt al școlii noastre de cultură generală, așa cum s-a arătat mai înainte.

Pentru a putea aprecia în ce măsură planul de învățămînt al școlii de cultură generală de 11 ani îndeplinește aceste cerințe, s-a întocmit tabloul comparativ din anexa 5. Din datele tabloului rezultă imediat că se poate încadra în 11 ani un plan de învățămînt pentru școala noastră de cultură generală care îndeplinește toate condițiile cerute pentru desfășurarea unui învățămînt științific, cu caracter politehnic.

Diferența dintre numărul săptămînal de ore din planul de învățămînt pe care-l propunem și din planurile similare din 1923 și 1934 este prea mică pentru a justifica părerea că prin noul plan de învățămînt s-ar ajunge la supraîncărcarea elevilor. Cele două ore pe săptămînă — peste 30 de ore care la clasele V—XI însumează activitatea normală la clasă a elevilor de 5 ore pe zi — sînt orele de lucrări practice. Departe de a constitui o supraîncărcare, orele de lucrări practice, dînd elevilor posibilitatea să schimbe felul de muncă și preocupările specific școlărești, capătă un caracter recreativ și asigură elevilor condiții pentru cea mai sănătoasă formă de odihnă: odihna de muncă prin muncă.

De aceea, trecerea la un învățămînt de cultură generală desfășurat pe 12 ani, în condițiile din țara noastră, nu se poate justifica decît dacă ne propunem să atingem obiective noi, prin introducerea sau întărirea unor elemente care ar lipsi sau ar fi insuficient dezvoltate în planul de învățămînt pe 11 ani. Există asemenea elemente importante determinate pentru conținutul unui învățămînt general cu caracter politehnic, cărora în planul pe 11 ani nu li s-a acordat dezvoltarea necesară? Da, ar putea fi lucrările practice. Pregătirea practică multilaterală a elevilor în cadrul a două ore pe săptămînă — în ateliere, pe loturile școlare experimentale, în producție — trebuie privită de pe acum ca insuficientă. In viitor, odată cu accentuarea caracterului politehnic al învățămîntului de cultură generală, două ore pe săptămînă se vor dovedi și mai neîndestulătoare pentru întărirea legăturii școlii cu practica, cu viața, prin toate formele de activitate practică proprii învățămîntului politehnic: instrucție în ateliere școlare, activitate pe loturi școlare experimentale, practică în producție și altele. Studiile și încercările făcute în unele școli din U.R.S.S. în care procesul de politehnizare este mai avansat [2]) au arătat că mai ales pentru practica în producție a elevilor din anii superiori sînt necesare 4 ore săptămînal de lucrări practice.

Pentru întărirea legăturii școlii cu practica, ar fi deci avantajos să se introducă în planul de învățămînt patru ore de lucrări practice săptămînal. In școala de 11 ani, această cerință nu poate fi îndeplinită în condițiile din țara noastră, decît prin supraîncărcarea elevilor. Desfășurarea învățămîntului de cultură generală pe 12 ani ar permite însă organizarea unei școli în care elevii ar putea primi nu numai o temeinică pregătire teoretică și o largă cultură generală, dar și-ar însuși totodată prețioase deprinderi de muncă practică și chiar un început de pregătire profesională, pe care și-ar putea-o desăvîrși în producție, la locul de muncă, fără a mai fi în general nevoie să treacă prin școala profesională sau tehnică de azi.

Rămîne să examinăm dacă în condițiile actuale din țara noastră poate fi pus în valoare cadrul larg al unei școli de cultură generală organizată pe 12 ani pentru întărirea legăturii învățămîntului cu practica, pentru un învățămînt politehnic multilateral.

Folosirea fructuoasă a celor 4 ore înscrise în planul de învățămînt pentru pregătirea practică a elevilor presupune îndeplinirea următoarelor condiții:

— Pe lîngă școlile medii și de 7 ani să existe mici ateliere școlare și loturi școlare experimentale pentru instruirea elevilor.

— Să dispunem de personal didactic pentru a preda orele de activitate practică, mai ales în ateliere.

— Intreprinderile industriale, S.M.T., gospodăriile de stat, gospodăriile agricole colective să ofere condițiile minime pentru practica în producție a elevilor de la școala de cultură generală.

Nici una din aceste condiții nu este astăzi îndeplinită. Școlile medii și de 7 ani, cu extrem de rare excepții, n-au ateliere, iar unele n-au nici loturi școlare experimentale; cadrele didactice existente n-au fost pregătite pentru învățămîntul general politehnic; activitatea de lămurire a întreprinderilor industriale și agricole în vederea participării lor la politehnizarea școlii de cultură generală nici n-a fost începută. Prin urmare, lipsesc condițiile minime pentru a utiliza cu adevărat avantajos sporirea duratei de școlarizare a învățămîntului de cultură generală la 12 ani.

Tot ca urmare a trecerii imediate la 12 ani este de menționat că în anul 1959 — am avea gol de absolvenți a 7 clase, iar în anii 1959 și 1962 n-am avea absolvenți ai cursului mediu.

Din motivele arătate, Ministerul Invățămîntului socotește că înainte de a trece la o durată de școlarizare de 12 ani, este avantajos să străbatem o etapă în care învățămîntul de cultură generală să fie desfășurat pe 11 ani. In această etapă ar urma să fie îndeplinite următoarele sarcini:

— Generalizarea învățămîntului de 7 ani și dezvoltarea învățămîntului mediu pentru a cuprinde cel puțin 50—60% din absolvenții a 7 clase.

— Inființarea și înzestrarea atelierelor școlare de pe lîngă școlile de 7 ani și medii de 11 ani.

— Pregătirea personalului didactic capabil să contribuie la introducerea învățămîntului politehnic în școala de cultură generală.

— Atragerea întreprinderilor industriale și agricole în acțiunea de politehnizare a școlii.

Această etapă ar putea dura 8-10 ani, în care timp s-ar putea pune o solidă bază materială pentru întărirea continuă a legăturii învățămîntului de cultură generală cu practica, prin politehnizarea sa treptată, sistematică și fermă.

[1]). *Legea asupra învățămîntului secundar și superior din 1898. Colecția adnotată de C. Lascăr și I. Biberi. București, 1901, pag. 77.*

[2]). *T. Pișnov: Pregătirea elevilor pentru activitatea practică. „Narodnoe obrazovanie", 12 (1955), pag. 39—51.*

PLAN DE INVAȚĂMINT PENTRU ȘCOLILE DE CULTURA GENERALA DE 11 ANI CU LIMBA DE PREDARE ROMINĂ (PLAN DESFAȘURAT)

Nr. crt.	OBIECTELE / Clasele:	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X reală	X umanistă	XI reală	XI umanistă
1.	Limba și literatura romînă	12	12	10	7	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) limba romînă	—	—	—	—	3	3	2	—	—	—	—	—	—
	b) literatura romînă	—	—	—	—	3	3	3	3	3	3	4	3	4
2.	Limba rusă	—	—	—	2	3	3	3	3	3	3	3	3	4
3.	Limba engleză (franceză sau germ.)	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	3
4.	Limba latină	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	4	—	2
5.	Istoria	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) istoria antică	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—
	b) istoria evului mediu	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—
	c) istoria modernă și contemp.	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	2	—	—
	d) istoria R.P.R.	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	2
6.	Constituția	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
7.	Economia politică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
8.	Filozofia: a) psihologia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
	b) logica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	c) bazele marxism-leninismului	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
9.	Matematica	6	6	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) aritmetica	—	—	—	—	5	2	—	—	—	—	—	—	—
	b) algebra elementară	—	—	—	—	—	—	3	3/2	3	—	—	—	—
	c) geometria elementară	—	—	—	—	—	4	2	2/3	2	2			
	d) trigonometria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	{2	—	—
	e) algebra superioară. elemente de analiză matem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	4 {	
	f) geometria analitică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	{2
10.	Astronomia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
11.	Fizica	—	—	—	—	—	3	2	3	3	3	3	3	3
12.	Chimia	—	—	—	—	—	—	3	2	2	2	2	2	2
13.	Științe naturale	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) botanică	—	—	—	—	3	—	—	2	—	—	—	—	—
	b) zoologia	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—
	c) anatomia și fiziologia omului	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	2	—	—
	d) geologia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	e) bazele darwinismului	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
14.	Geografia	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) noțiuni de geografie fizică și continentele: Africa, Oceania, America și Antarctica	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) geografia continentelor: Europa și Asia	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	c) geografia fizică generală	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
	d) geografia economică și politică a lumii	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
	e) geografia R.P.R.	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	2	—	—
15.	Desenul: a) desen artistic	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
	b) desen liniar	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—	1	—
16.	Caligrafia	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
17.	Muzica	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—
18.	Educația fizică	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
19.	Lucru manual și lucrări practice.	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
		24	24	25	28	32	32	32	32	32	32	32	33	33

ALTE ACTIVITAȚI

a) Ora educativă (dirigenția) la clasele V—XI se face cîte o oră săptămînal.

b) Cercul sportiv la clasele III—IV, cîte o oră pe săptămînă pentru fiecare clasă, iar la clasele V—VII, cîte două ore pe săptămînă, pe grupe de trei clase.

c) Colectivul sportiv la clasele VIII—XI cîte două ore pe săptămînă pe grupe de patru clase.

d) Ansamblul coral la clasele V—XI pe grupe de trei și patru clase, cîte două ore pe săptămînă.

e) In școlile în care nu s-au introdus încă lucrările practice, se mențin cercurile de mîini îndemînatice la clasele V—VII pe grupe de trei clase, cîte două ore pe săptămînă.

NOTĂ:

— **Activitățile de la pct. d, e, sînt la alegere pentru elevi.**

— **Orele de la activitățile b, c, d, e, se calculează pentru profesori în obligația de catedră**

PLANUL DE INVAȚAMINT PENTRU ȘCOLILE DE CULTURA GENERALA DE 11 ANI, CU LIMBILE DE PREDARE ALE MINORITAȚILOR NAȚIONALE (PLAN DESFAȘURAT).

Nr. crt.	OBIECTELE (Clasele:)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X reală	X umanistă	XI reală	XI uman
1.	Limba maternă	12	11	7	5	2	2	2	—	—	—	—	—	—
2.	Limba romînă	—	3	5	5	2	2	2	1	1	1	1	1	1
3.	Literatura maternă	—	—	—	—	2	2	2	3	2	2	3	2	3
4.	Literatura romînă	—	—	—	—	2	2	1	1	2	2	2	2	3
5.	Limba rusă	—	—	—	2	3	3	3	3	3	3	3	3	4
6.	Limba engleză (franceză sau germană)	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	3
7.	Limba latină	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	4	—	2
8.	Istoria	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) istoria antică	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—
	b) istoria evului mediu	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—
	c) istoria modernă și contemp.	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	2	—	—
	d) istoria R.P.R.	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	2
9.	Constituția	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
10.	Economia politică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
11.	Filosofia a) psihologia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
	b) logica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	c) bazele marxism-leninismului	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
12.	Matematica	6	6	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) aritmetica	—	—	—	—	5	2	—	—	—	—	—	—	—
	b) algebra elementară	—	—	—	—	—	—	3	3/2	3	—	—	—	—
	c) geometria elementară	—	—	—	—	—	4	2	2/3	2	2	{ 2	—	—
	d) trigonometria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2		—	—
	e) algebra superioară, elemente de analiză matem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	4	{ 2
	f) geometria analitică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
13.	Astronomia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
14.	Fizica	—	—	—	—	—	3	2	3	3	3	3	3	2
15.	Chimia	—	—	—	—	—	—	3	2	2	2	2	2	2
16.	Științe naturale	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) botanică	—	—	—	—	3	—	—	2	—	—	—	—	—
	b) zoologia	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—
	c) anatomia și fiziologia	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	2	—	—
	d) geologia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	e) bazele darwinismului	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
17.	Geografia	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) noțiuni de geografie fizică și continentele: Africa, Oceania, America și Antarctica	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) geografia continentelor Europa și Asia	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	c) geografia fizică generală cu noțiuni de petrografie	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
	d) geografia economică și politică a lumii	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
	e) geografia R.P.R.	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	2	—	—
18.	Desenul: a) desen artistic	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
	b) desen liniar	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—	1	—
19.	Caligrafia	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
20.	Muzica	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—
21.	Educația fizică	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
22.	Lucru manual și lucrări practice.	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
		24	26	26	30	34	34	34	34	34	34	34	35	35

PLANUL DE INVAȚAMINT PENTRU ȘCOALA DE CULTURA GENERALA DE 11 ANI CU LIMBA DE PREDARE GERMANA (PLAN DESFAȘURAT)

Nr. crt.	OBIECTELE (Clasele:)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X reală	X umanistă	XI reală	XI uman
1.	Limba maternă	12	11	7	5	3	3	2	—	—	—	—	—	—
2.	Limba romînă	—	3	5	5	2	2	2	1	1	1	1	1	1
3.	Literatura maternă	—	—	—	—	2	2	2	3	3	3	3	2	3
4.	Literatura romînă	—	—	—	—	2	2	2	1	2	2	3	2	3
5.	Limba rusă	—	—	—	2	3	3	3	3	3	3	3	3	4
6.	Limba latină	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	4	—	2
7.	Istoria	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) istoria antică	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—
	b) istoria evului mediu	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—
	c) istoria modernă și contemp.	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	2	—	—
	d) istoria R.P.R.	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	2
8.	Constituția	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
9.	Economia politică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
10.	Filosofia: a) psihologia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
	b) logica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	c) bazele marxism-leninismului	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
11.	Matematica	6	6	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) aritmetica	—	—	—	—	5	2	—	—	—	—	—	—	—
	b) algebra elementară	—	—	—	—	—	—	3	3/2	3	—	—	—	—
	c) geometria elementară	—	—	—	—	—	4	2	2/3	2	2	{ 2	—	—
	d) trigonometria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2		—	—
	e) algebra superioară, elemente de analiză matem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	4	{ 2
	f) geometria analitică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
12.	Astronomia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
13.	Fizica	—	—	—	—	—	3	2	3	3	3	3	3	3
14.	Chimia	—	—	—	—	—	—	3	2	2	2	2	2	2
15.	Științe naturale	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) botanică	—	—	—	—	3	—	—	2	—	—	—	—	—
	b) zoologia	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—
	c) anatomia și fiziologia	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	2	—	—
	d) geologia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	e) bazele darwinismului	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
16.	Geografia	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) noțiuni de geografie fizică și continentele: Africa, Oceania, America și Antarctica	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) geografia continentelor Europa și Asia	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	c) geografia fizică generală cu noțiuni de petrografie	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
	d) geografia economică și politică a lumii	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
	e) geografia R.P.R.	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	2	—	—
17.	Desenul: a) desen artistic	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
	b) desen liniar	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—	1	—
18.	Caligrafia	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19.	Muzica	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—
20.	Educația fizică	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
21.	Lucru manual și lucrări practice.	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
		24	26	26	30	33	33	33	32	33	33	33	33	33

PLANUL DE INVAȚAMINT PENTRU ȘCOALA DE CULTURA GENERALA DE 11 ANI CU LIMBA DE PREDARE RUSA (PLAN DESFAȘURAT)

Nr. crt.	OBIECTELE (Clasele:)	I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X reală	X umanistă	XI reală	XI uman
1.	Limba maternă	12	11	7	5	3	3	2	—	—	—	—	—	—
2.	Limba romînă	—	3	5	5	2	2	2	1	1	1	1	1	1
3.	Literatura maternă	—	—	—	—	2	2	2	3	3	3	3	3	4
4.	Literatura romînă	—	—	—	—	2	2	2	1	2	2	3	2	3
5.	Limba engleză (franceză sau germană)	—	—	—	—	2	2	2	2	2	2	2	2	3
6.	Limba latină	—	—	—	—	—	—	—	2	2	—	4	—	2
7.	Istoria	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) istoria antică	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—	—
	b) istoria evului mediu	—	—	—	—	2	—	—	—	2	—	—	—	—
	c) istoria modernă și contemp.	—	—	—	—	—	2	—	—	—	2	2	—	—
	d) istoria R.P.R.	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	2	2
8.	Constitutia	—	—	—	—	—	—	1	—	—	—	—	—	—
9.	Economia politică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	2
10.	Filosofia: a) psihologia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1	—	—
	b) logica	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	c) bazele marxism-leninismului	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	2
11.	Matematica	6	6	6	6	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) aritmetica	—	—	—	—	5	2	—	—	—	—	—	—	—
	b) algebra elementară	—	—	—	—	—	—	3	3/2	3	—	—	—	—
	c) geometria elementară	—	—	—	—	—	4	2	2/3	2	2	{ 2	—	—
	d) trigonometria	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2		—	—
	e) algebra superioară, elemente de analiză matem.	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	4	{ 2
	f) geometria analitică	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2	
12.	Astronomia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	—
13.	Fizica	—	—	—	—	—	3	2	3	3	3	3	3	3
14.	Chimia	—	—	—	—	—	—	3	2	2	2	2	2	2
15.	Științe naturale	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) botanică	—	—	—	—	3	—	—	2	—	—	—	—	—
	b) zoologia	—	—	—	—	—	2	—	—	2	—	—	—	—
	c) anatomia și fiziologia	—	—	—	—	—	—	1	—	—	2	2	—	—
	d) geologia	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
	e) bazele darwinismului	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	1	1
16.	Geografia	—	—	1	2	—	—	—	—	—	—	—	—	—
	a) noțiuni de geografie fizică și continentele: Africa, Oceania, America și Antarctica	—	—	—	—	3	—	—	—	—	—	—	—	—
	b) geografia continentelor Europa și Asia	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—	—	—
	c) geografia fizică generală cu noțiuni de petrografie	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—	—
	d) geografia economică și politică a lumii	—	—	—	—	—	—	—	—	2	—	—	—	—
	e) geografia R.P.R.	—	—	—	—	—	—	2	—	—	2	2	—	—
17.	Desenul													
	a) desen artistic	1	1	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—
	b) desen liniar	—	—	—	—	—	—	1	1	1	1	—	1	[illegible]
18.	Caligrafia	1	1	1	1	—	—	—	—	—	—	—	—	—
19.	Muzica	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	1	—	—
20.	Educația fizică	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2	2
21.	Lucru manual și lucrări practice.	1	1	1	1	2	2	2	2	2	2	2	2	2
		24	26	26	[illegible]	[illegible]	33	32	31	[illegible]	32	32	[illegible]	33

Munca cultural-educativă în atenția organizațiilor de partid sătești

Mihai Ivan
prim-secretar al Comitetului raional de partid Turnu Severin

In lumina documentelor celui de al II-lea Congres al P.M.R., comitetul raional de partid din Turnu Severin a făcut o analiză atentă a muncii organizațiilor de bază sătești în domeniul cultural-educativ și a elaborat un program de măsuri la înfăptuirea cărora să fie antrenată toată intelectualitatea satelor și în primul rînd cadrele didactice.

In majoritatea comunelor, organizațiile de bază au înțeles rolul politic al învățătorilor și s-au sprijinit pe ei în mod just în activitatea pe care o desfășoară.

Invățătorii comuniști din raionul Turnu Severin muncesc cu entuziasm nu numai pentru instruirea și educarea copiilor, ci, împreună cu ceilalți intelectuali se străduiesc să ridice nivelul cultural al colectiviștilor, întovărășiților și țăranilor muncitori cu gospodărie individuală.

Conferințe, programe artistice, cercuri de citire a ziarelor, a revistelor și cărților, recenzii, lecții predate la cercurile agrotehnice sînt forme ale muncii culturale desfășurate de pedagogi în satele noastre.

Sub îndrumarea permanentă a organizațiilor de bază sătești, învățătorii și profesorii din comunele Sisești, Malovățu, Ghelmegioaia, Izvoru Aneștilor au reușit să facă din căminele culturale și colțurile roșii ale gospodăriilor agricole colective locuri de recreere, distracție și educație a țărănimii muncitoare.

Cele mai multe organizații de bază au folosit pedagogii în munca de transformare socialistă a agriculturii. In comuna Ilovăț, de pildă, desfășurînd o intensă muncă politică și cultural-educativă în rîndurile țărănimii muncitoare, învățătorii au adus o contribuție deosebită la crearea celor două întovărășiri agricole.

Invățătorii comuniști, împreună cu cei fără de partid din comunele Breznița-Ocol, Hinova, Cerneți și Bistrița au desfășurat o vie activitate în cercurile care funcționează pe lîngă căminele culturale, popularizînd experiența și succesele obținute de gospodăriile agricole colective, de întovărășiri agricole și asociații. In conferințe aceștia au arătat metodele agrotehnice înaintate cu ajutorul cărora colectiviștii și întovărășiții au realizat peste 2000 kg grîu și 3000 kg porumb la hectar față de cele 1200 kg grîu realizate la hectar de țăranii cu gospodării individuale. In felul acesta propaganda prin conferințe cu caracter agricol a fost folosită cu succes atît pentru antrenarea unui număr de țărani muncitori pe drumul colectivizării, cît și ca una din cele mai puternice arme contra zvonurilor dușmanului de clasă care caută să minimalizeze în diferite chipuri importanța măsurilor agrotehnice înaintate și a muncii în colectiv.

Un rol deosebit au avut în această privință și brigăzile artistice de amatori de la sate. Programele lor au oglindit aspecte din viața colectiviștilor; țăranii fruntași au fost evidențiați, iar cei rămași în urmă ajutați pe calea satirei să-și vadă greșelile. Printre echipele artistice de agitație care au desfășurat o muncă rodnică sînt cele din comunele Vîrciorova, Malovățu, Sisești, Ada-Kaleh și altele.

In activitatea culturală la sate s-au evidențiat numeroși învățători, ca învățătoarea Olga Buzatu, candidată de partid, din comuna Malovățu, învățătoarea Maria Drăghia, din comuna Sisești, învățătorul Ion Lupu din comuna Bistrița și învățătorul Mircea Marinescu din comuna Malovățu care a amenajat o foarte bună parcelă experimentală. Rezultatele obținute pe această parcelă au sporit interesul țăranilor muncitori pentru cunoașterea și aplicarea metodelor înaintate în agricultură.

In cadrul muncii cultural-educative pentru transformarea socialistă a agriculturii pedagogii comuniști au dat o atenție deosebită îndeplinirii planului de achiziții, contractări și colectări. Bune rezultate în această privință au obținut învățătorii din comunele Erghevița și Cireșu. Sînt însă și învățători, ca Ion Popescu din comuna Perj, Elena Ionașcu din comuna Malovățu, care consideră că pot duce munca de lămurire pentru predarea cotelor la timp, de către alții, în timp ce ei înșiși se sustrag de la această îndatorire patriotică. Atitudinea lor a fost dezaprobată de toți pedagogii din raion.

In raionul nostru există însă și organizații de bază sătești care nu înțeleg rolul politic de mare însemnătate pe care-l au învățătorii în munca de culturalizare a satelor. Astfel, organizația de bază a comunei Izvorul Bîrzei nu a îndrumat munca cultural-educativă a învățătorilor. Astfel se explică de ce activitatea căminului cultural din comună este slabă și nelegată de viața satului.

In unele comune sprijinul insuficient din partea organizațiilor de bază sătești a dus organele locale de stat la greșeli în muncă. S-a ajuns astfel la supraîncărcarea pedagogilor cu tot felul de sarcini care n-au nimic comun cu activitatea lor didactică și cultural-educativă. De pildă, sfatul popular al comunei Fîntîna Domnească a folosit învățătorii din sat în muncile sale administrative, purtîndu-i pe la porțile oamenilor cu diferite probleme. Astfel de metode se practicau și în comuna Izvorul Bîrzei.

Nu-i mai puțin adevărat însă, că mai sînt și cadre didactice care se țin departe de viața satului, care-și rezumă activitatea numai la îndeplinirea sarcinilor didactice. Așa se face că în comuna Fîntîna Domnească, de pildă, procesul de învățămînt se desfășoară cu rezultate frumoase. dar munca culturală este neglijată. De asemenea, în comunele Cerneti, Breznița-Ocol, Simian, Vîrciorova, unii din învățători subapreciază activitatea obștească.

Toate aceste lipsuri trebuie lichidate fără întîrziere Intreaga masă a învățătorilor au datoria să ia parte activă la traducerea în viață a sarcinilor cu privire la transformarea socialistă a agriculturii, trasate de cel de al II-lea Congres al Partidului. Organele locale trebuie să le creeze condiții pentru a putea îndeplini această importantă sarcină.

In perioada actuală la sate, cadrele didactice sub îndrumarea și conducerea organizațiilor de bază sătești au datoria să ducă o intensă muncă politică pentru lămurirea și mobilizarea țăranilor muncitori în vederea efectuării la timp a muncilor agricole de primăvară, precum și pentru crearea de noi gospodării agricole colective, întovărășiri și asociații.

Cîteva observații asupra predării matematicii

La începutul acestui an școlar am făcut parte dintr-o comisie de examen de admitere în Universitatea „C. I. Parhon" din București, avînd sarcina de a verifica cunoștințele de matematică ale candidaților. Un astfel de examen, cu toate condițiile speciale în care se desfășoară (timpul relativ redus de care dispune examinatorul, emotivitatea candidaților etc.) permite totuși să se tragă unele concluzii cu privire la pregătirea lor.

Examenul a arătat că printre absolvenții școlilor medii din țară sînt numeroși tineri stăpîni pe cunoștințele acumulate. Astfel, candidata S. M., absolventă a școlii medii de fete nr. 3 din București, a rezolvat toate problemele din lucrarea scrisă, a explicat clar calculele și le-a efectuat cu îngrijire. Candidatul E. O., absolvent al școlii medii nr. 1 din București, a rezolvat bine problemele, a folosit corect funcțiile trigonometrice inverse și s-a exprimat într-o formă concisă. Candidata S M., absolventă a școlii medii de fete nr. 3 din București, a folosit o metodă originală pentru rezolvarea uneia dintre probleme, a dat soluții complecte, a efectuat calculele în mod rațional. La examenul oral, candidata M. M., absolventă a școlii medii de fete din Brăila, a rezolvat just o ecuație algebrică cu numitori care conțin necunoscuta, a expus bine tema „fracțiile zecimale periodice și fracțiile ordinare" și a dat unei probleme de geometrie plană nu numai o soluție geometrică, ci și o soluție simplă pe baza unor considerațiuni de trigonometrie. Ca și aceștia, mulți alți absolvenți au dat dovada unei pregătiri temeinice la matematică.

Totuși, mai sînt încă absolvenți care au serioase lipsuri în cunoștințele lor. Trebuie menționate în primul rînd lipsurile constatate în expunerea logică, lipsuri care se manifestă prin raționamente greșite, incomplecte sau incoherente, prin neînțelegerea demonstrației unor teoreme sau formule, prin dificultăți în desprinderea firului conducător al unui raționament mai lung sau al unei serii de teoreme. Unii candidați cunosc anumite formule de algebră, geometrie sau trigonometrie, fără însă a le putea demonstra, chiar dacă sînt ajutați. Unii candidați n-au cunoscut nici etapele prin care se ajunge la formule ca lungimea cercului sau aria și volumul trunchiului de con. Alții n-au putut justifica extinderea calculului cu exponenți întregi la cei fracționari și negativi. Unii absolvenți nu știau ce se numește unghi diedru, cum se măsoară unghiul a două direcții sau unghiul unei direcții cu un plan. Un absolvent al școlii medii nr. 2 din Cluj a afirmat că volumul piramidei este egal cu suma dintre ariile bazelor și aria laterală. Reprezentarea geometrică a funcțiilor trigonometrice $y=\sin x$; $y=\cos x$; $y=\cos x/2$ sau $y=\text{arc tg. } x$ a provocat greutăți multor candidați cărora le-au revenit astfel de subiecte. O serie de candidați nu aveau noțiuni clare cu privire la rezolvarea unui triunghi. Ei aplicau numai teorema lui Pitagora, neputînd astfel determina unghiurile. De altfel, nu puțini au aplicat în lucrarea scrisă teorema lui Pitagora într-un triunghi oarecare.

Examenul a arătat că o parte din absolvenți nu stăpînesc suficient tehnica de calcul, se încurcă la rezolvarea ecuațiilor.

S-au constatat lipsuri și la rezolvarea problemelor de construcții grafice. La lucrarea scrisă, de pildă, mai mulți candidați au dus tangentele la un cerc dintr-un punct exterior lui prin construcții empirice, fără a justifica construcția grafică cerută. La unii candidați este slab dezvoltată reprezentarea spațială, întîmpinînd greutăți în a-și reprezenta astfel de corpuri ca un cub circumscris unei sfere, un paralelipiped înscris într-o sferă etc. De asemenea, s-au întîmpinat greutăți în folosirea cunoștințelor de geometrie plană și de trigonometrie în vederea rezolvării unor probleme de geometrie în spațiu sau în folosirea cunoștințelor de algebră la identități și ecuații trigonometrice.

O lipsă mai generală a candidaților la examenul de admitere a constat în exprimarea lor greoaie, în prezentarea dezordonată a lucrărilor.

★

Documentele Congresului al II-lea al P.M.R. pun în fața școlilor de cultură generală sarcina de a îmbunătăți predarea matematicii, disciplină deosebit de însemnată în realizarea politehnizării învățămîntului. Tocmai de aceea se impune luarea unor măsuri eficace, care să asigure înlăturarea grabnică a lipsurilor în cunoștințele de matematică ale absolvenților școlilor medii.

Pentru a dezvolta deprinderile aritmetice și tehnice de calcul algebric este necesar ca în clasele școlii medii să se continue cu exercițiile de aritmetică, iar algebra să se studieze în strînsă legătură cu aritmetica, pentru ca elevii să poată înțelege și explica efectuarea transformărilor identice pe baza proprietăților operațiilor cunoscute din aritmetică. Noțiunile fundamentale despre ecuații și inecuații, echivalența lor, operațiile care duc la pierderea sau introducerea unor rădăcini etc. trebuie repetate în decursul tuturor claselor și consolidate mereu. Noțiunea de dependență funcțională și de grafic al variației unei funcții trebuie de asemenea subliniată și urmărită în dezvoltarea ei în tot cursul școlar.

Revenirea la sistemul predării concentrice a geometriei care va fi inclusă în noua programă școlară va permite o tratare sistematică în cursul mediu și o reluare pe alt plan a primei părți a geometriei plane, care este încă însușită slab de către unii elevi. De asemenea este necesar să se insiste asupra noțiunilor de teoremă directă, reciprocă și contrarie și să se sublinieze condițiile pe care trebuie să le îndeplinească o demonstrație. Dar paralel cu aceasta, este necesar a se urmări dezvoltarea gîndirii, desprinderea etapelor principale sau a ideii fundamentale a fiecărui raționament, dezvoltarea reprezentărilor spațiale, rezolvarea problemelor de loc geometric și de construcții grafice la toate capitolele geometriei. Manualul actual de trigonometrie prezintă încă multe slăbiciuni; el trebuie neapărat îmbunătățit. Culegerile de probleme și manualul căruia îi sînt anexate trebuie să aibă aceeași succesiune a materiei, aceleași capitole.

Paralel cu astfel de măsuri, trebuie continuată cu hotărîre și eficacitate acțiunea de ridicare a nivelului ideologic și științific al profesorilor de specialitate, de perfecționare a măiestriei lor pedagogice, de întărire a răspunderii pe care o au față de pregătirea tinerei generații. Atitudinea formală, funcționărească față de elevi și școală trebuie să fie înlocuită, acolo unde ea mai domnește, printr-o atitudine exigentă față de sine și față de elevi, printr-o grijă atentă și permanentă față de ceea ce învață elevii, față de felul cum asimilează și cum aplică cele studiate. Trebuie stimulată activitatea individuală independentă a elevilor, prin organizarea unei variate și atrăgătoare activități în afară de clasă la matematică, urmînd tocmai crearea și lărgirea deprinderilor de studiu individual, încurajarea dorinței de lărgire a orizontului de cunoștințe.

Ar fi utilă, de asemenea, o culegere de probleme date la examenele de admitere în institutele de învățămînt superior în ultimii ani, cu indicații de rezolvare ca și cu metode de lucru la examenele de matematici.

Pe baza acestei culegeri s-ar putea organiza și o discuție prin presă asupra nivelului și cerințelor examenelor de admitere în învățămîntul superior (în ceea ce privește matematica). La această discuție ar putea participa un cerc mai larg de interesați: profesori, studenți, absolvenți de școli medii sau de institute superioare. Problema merită să fie discutată și poate că va începe de pe acum în vederea viitoarei sesiuni de examene de admitere.

Conf. univ. TIBERIU ROMAN

Colectivul de elevi, rezultat al întregului proces instructiv-educativ

Cu toții trebuie să fim de acord că formarea și educarea colectivului de elevi este în primul rînd o sarcină a școlii, sarcină care se realizează în cadrul procesului de învățămînt. De aceea, este just și necesar ca, pentru realizarea acestei sarcini, educatorii să se sprijine în primul rînd pe munca instructivă, să folosească la maximum posibilitățile existente în acest domeniu în vederea educării elevilor în spirit colectivist.

Colectivul de elevi este rezultatul întregului proces de învățămînt, cu cele două laturi ale lui — instructivă și educativă.

In momentul de față există serioase lipsuri în domeniul muncii educative și, în special, al muncii extrașcolare. De aceea nu este suficient a sublinia numai importanța activității instructive. In unele școli, munca educativă se limitează la activitatea din școală și nu există o preocupare pentru organizarea activității practice, extrașcolare, de organizație și obștești a elevilor.

In ceea ce privește metodica muncii educative, trebuie să remarcăm înrădăcinarea unei practici ce a căpătat o largă răspîndire în unele școli — și anume folosirea metodei convingerii pe calea referatelor și discuțiilor morale drept unică metodă de educație. Fără îndoială că pentru formarea convingerilor colectiviste sînt necesare cunoștințe de etică și morală comunistă, sînt necesare convorbiri și referate cu această temă. Dar aceasta nu este suficient. Convingerea care se bizuie doar pe discuții etice cu elevii este lipsită de trăinicie, nu rezistă încercărilor. Copiii se deprind să vorbească despre ceea ce e bine, dar faptele lor contrazic ceea ce spun. Asemenea copii știu să exprime teoretic idealurile cele mai nobile și mai frumoase, dar practic se comportă altfel, într-un mod ce nu corespunde nici pe departe cu idealurile exprimate. Acesta este un rezultat al educării elevilor numai prin vorbe.

Copiii trebuie să afle nu numai că este necesar să se comporte just să-și subordoneze interesele proprii celor colective, obștești, ci trebuie deprinși să se comporte și să acționeze just, ca membri ai colectivului. Pentru aceasta, este necesar să se organizeze cu toată atenția atît activitatea elevilor în cadrul lecțiilor, cît și activitatea practică în cadrul cercurilor tehnice și științifice, în cadrul muncii pe loturile școlare, în cadrul activității productive obștești etc. Organizarea și pregătirea în comun a diferitelor acțiuni pionierești, obștești, adunări, excursii etc. fac ca elevii să capete deprinderi practice de muncă și activitate colectivă.

Aceste acțiuni cad desigur, în primul rînd, în sarcina dirigintelui. Le revine însă un rol deosebit în această privință și organizațiilor de pionieri și U.T.M., care constituie partea cea mai înaintată și mai activă a colectivului de elevi și pe care trebuie să se sprijine pedagogii școlii în procesul de formare a colectivului de elevi. In organizațiile de pionieri și U.T.M., copiii și tinerii învață să trăiască și să acționeze în colectiv, deoarece trăsătura caracteristică a activității în cadrul acestor organizații este tocmai munca colectivă. Viața de organizație, alegerea organelor de conducere proprii, adunările și tradițiile organizațiilor comuniste de tineret, duc la închegarea colectivului, la dezvoltarea opiniei sale, la formarea convingerilor și deprinderilor colectiviste. De aceea, școala trebuie să se sprijine, în formarea colectivului de elevi, în primul rînd pe organizațiile de pionieri și U.T.M., să le ajute pentru ca acestea să poată deveni nucleul întregului colectiv de elevi. Nucleul (activul) colectivului de elevi nu poate fi în școala noastră decît organizația de pionieri sau U.T.M. Școala trebuie să privească activitatea organizațiilor de pionieri și U.T.M. ca o problemă a sa, ca o parte integrantă, de nedespărțit a muncii instructiv educative.

Discuții

In numeroase școli însă, munca organizațiilor de pionieri și U.T.M este subapreciată, nu i se acordă suficient ajutor din partea colectivului pedagogic. In loc să întărească activul pionieresc sau de U.T.M. și să pornească, sprijinindu-se pe el, la închegarea colectivului școlar, unii pedagogi inițiază diferite alte forme organizatorice care lipsesc școala de un sprijin atît de prețios în munca educativă. In acest fel se produce și o fărîmițare a forțelor pedagogice: instructorul lucrează cu detașamentul, dirigintele cu activul clasei. Această izolare are ca rezultat faptul că nu se formulează cerințe comune se întîrzie și chiar se împiedică procesul de închegare a colectivului creîndu-se două sau mai multe nuclee.

Pentru a ne putea sprijini cu succes pe colectivul pionieresc sau pe activul U.T.M. în munca de formare a colectivului de elevi trebuie să cunoaștem bine munca acestora.

Organizațiile de pionieri și U.T.M. pot aduce un aport însemnat și la formarea tradițiilor proprii ale școlii care duc apoi la închegarea colectivului de elevi. La școala mixtă nr. 171 din București s-a sărbătorit zilele trecute „Ziua unității", cu ocazia împlinirii a 6 ani de la înființarea unității de pionieri. Intreaga școală a participat cu entuziasm la acest eveniment. La adunarea festivă au asistat, pe lîngă pionierii unității, profesorii școlii, părinții, foștii pionieri și instructori de pionieri. Doi dintre primii pionieri și instructorul superior al unității de acum șase ani au povestit pionierilor fapte și întîmplări din viața pionierească de atunci.

Intîlnirea, în cadrul adunării, a pionierilor aparținînd diferitelor generații care au învățat în școală a contribuit la apropierea între foștii și actualii pionieri. Elevii au simțit că aparțin nu numai unui colectiv mare al școlii, dar că sînt legați de generațiile care au trecut înaintea lor prin școală.

După cum colectivul clasei nu trebuie să se mărginească la preocupările clasei, ci să participe la viața multilaterală a școlii, tot astfel și colectivul școlii nu trebuie să se mărginească numai la preocupările școlii, ci să participe și la viața socială. Pedagogii au datoria să conducă pe elevi spre înțelegerea faptului că fac parte din colectivul larg al satului sau orașului respectiv, al patriei. Pentru aceasta nu este suficient să ne mărginim la activitatea din cadrul procesului instructiv. Trebuie organizată participarea concretă a copiilor, pe măsura posibilităților și forțelor lor, la munca obștească. Iată un exemplu pe care l-am întîlnit în practică, într-un sat din Moldova. Invățătorul, în colaborare cu instructorul de pionieri, a organizat aici munca de folos obștesc a copiilor alături de cei mai în vîrstă pentru construirea căminului cultural al comunei. In munca dusă împreună cu tinerii și cu toți țăranii muncitori din comună, copiii au simțit în mod concret cum colectivul școlii lor este o părticică din colectivul larg al satului. Colectivul de elevi a muncit cu însuflețire în această acțiune.

Exemplele arătate aci scot la lumină însemnătatea pe care o are activitatea extrașcolară în crearea și închegarea colectivului de elevi, și chiar mai mult, în integrarea elevilor în societate.

VIRGIL RADULIAN

LA CERCUL AGROTEHNIC

Cadrele didactice din satul Țolești, raionul Fălticeni, desfășoară o bogată propagandă agricolă în rîndurile țăranilor muncitori. La lecțiile cercului agrotehnic de pe lîngă căminul cultural din acest sat participă cu regularitate 24 cursanți. Invățătorul Gheorghe Aramă, lectorul acestui cerc, a ținut pînă acum 10 lecții.

Pentru asigurarea unor recolte bogate la hectar în anul acesta, numeroși țărani muncitori din satul Țolești îndrumați de către cadrele didactice au început să facă probe de germinație, să repare uneltele agricole, să selecționeze semințe și să transporte pe cîmp gunoiul de grajd.

Intensificarea schimburilor culturale, mijloc de strîngere a legăturilor de prietenie și colaborare între cadrele didactice din toată lumea

Petre Radu
vicepreședinte al C.C. al S.M.I.

Tendința spre unitate, spre un front de luptă comun pentru o viață mai bună, pentru „pîine, pace și libertate", a devenit astăzi atît de puternică în rîndurile tuturor oamenilor muncii, încît ea constituie o trăsătură caracteristică a mișcării sindicale internaționale. În acest climat, educatorii din toate țările lumii își manifestă tot mai viu dorința de a colabora cu colegii lor, indiferent de sistemul social căruia aparțin, de a-și împărtăși reciproc experiența în domeniul educării tineretului, în domeniul științific și literar, de a-și împărtăși experiența și succesele în lupta pentru îmbunătățirea situației lor și a școlii, pentru pace și progresul omenirii.

În ultimul timp, această tendință de colaborare, înțelegere și prietenie între educatorii din toate țările la forme din ce în ce mai concrete. Se înmulțesc schimburile de delegații de învățători și profesori din lumea întreagă. Pe zi ce trece crește schimbul de publicații, de opere literare, texte pedagogice, de expoziții de material didactic, de desene artistice făcute de copii, de filme, fotografii și alte documente cu privire la viața popoarelor, la situația școlii și a elevilor din diferite țări.

Întîlnirile internaționale în care educatorii au discutat probleme ce se pun în fața școlii și a slujitorilor ei, atît în țările capitaliste și coloniale cît și în cele socialiste, au dat rezultate îmbucurătoare.

Seminarul Pedagogic Internațional, organizat din inițiativa învățătorilor danezi, la Ejsberg, în vara trecută, a fost un prilej deosebit pentru strîngerea legăturilor între tinerii învățători din țări ca Danemarca, U.R.S.S., Japonia, Siam, Togo, R.P. Română, R.P. Bulgaria, Chile, Norvegia, Suedia, Venezuela, Cehoslovacia, R.P. Chineză și altele, care au participat la întîlnire. Într-un articol publicat în nr. 15 al revistei Enseignants du Monde, profesorul danez Henrik Sidenius declară următoarele: Seminarul acesta „a făcut dovadă că este posibil ca reprezentanții (ai cadrelor didactice) din Est și Vest să discute probleme principale și concrete într-o atmosferă cordială și să găsească o bază comună de colaborare".

S-a tras concluzia, spune el „că avem mult de învățat unii de la alții, că ne putem într-ajutora pentru a atinge scopul cel mai înalt al educației, sarcina noastră comună. Vom avea o bază pentru o luptă internațională mai hotărîtă, pentru pregătirea unor învățători educați în adevăratul spirit democratic, pentru o reală securitate a funcției tinerilor învățători în ceea ce privește salariile, condițiile de muncă, dreptul la postul lor" etc. Profesorul danez cere organizarea unui schimb de corespondență între studenții diferitelor instituții de învățămînt (care vor deveni învățători) și tinerii învățători și profesori din diferite țări.

Demnă de relevat este și inițiativa sindicatului de educatori japonezi care publică o serie de volume intitulate „Copiii lumii". Volumele conținînd desene făcute de copii din diferite țări, încercări literare și scrisori ale acestora și au ca scop să oglindească viața copiilor din toate colțurile pămîntului, tendințele lor spre o viață fericită și datoria educatorilor și a părinților de a le asigura acest drept legitim al lor, prin lupta pentru menținerea păcii.

În cursul acestei veri Federația noastră internațională va sprijini organizarea unui Seminar pedagogic mai larg în cadrul căruia pedagogi din toate țările vor discuta liber problemele pe care le ridică predarea învățămîntului științific în școală.

În același timp, F.I.S.E. proiectează să înființeze un centru internațional de documentare pedagogică la Paris, și să susțină înființarea unor centre regionale de aceeași natură la Copenhaga, la Santiago, Chile, la Mexico, un centru pentru Asia și unul pentru Africa Occidentală Franceză.

Scopul acestor centre de documentare ar fi acela de a strînge orice documentări, publicații și experiențe în legătură cu problemele educației, condițiile de viață și de luptă ale cadrelor didactice.

Inițiativele F.I.S.E. complectate cu altele venite din partea organizațiilor naționale (schimbul de delegați, întîlniri, excursii, stagii, corespondență, colaborare reciprocă la ziare și reviste etc.), vor contribui într-adevăr la întărirea prieteniei între educatorii din toată lumea, pe baza îmbunătățirii condițiilor lor de viață, pe baza schimbului de experiență practică în legătură cu educația democratică a tineretului și a luptei pentru menținerea păcii.

Mergînd pe linia intensificării schimburilor culturale și a dezvoltării legăturilor de prietenie cu educatorii de peste hotare, sindicatul muncitorilor din învățămînt din țara noastră a sprijinit și sprijină inițiativele F.I.S.E. în acest domeniu, participînd prin delegații săi la întîlnirile internaționale, invitînd în țara noastră pedagogi din alte țări, stabilind legături prin corespondență între membrii săi și cadrele didactice din alte țări, trimițînd și primind publicații, cărți, articole, fotografii, expoziții de material didactic etc.

Recent s-au reluat legăturile de prietenie cu Sindicatul învățătorilor și profesorilor din R. P. F. Iugoslavia.

Anul acesta sindicatul nostru invită o delegație de învățători și profesori din Anglia, Franța, Italia, Olanda și Belgia, și va studia posibilitatea unui schimb de publicații pedagogice cu India și Birmania, țările arabe și America Latină.

Învățătorii și profesorii din țara noastră pot și trebuie să contribuie cu tot elanul lor la intensificarea schimburilor culturale și întărirea prieteniei cu educatorii din alte țări.

Concursul literar al cadrelor didactice

La concursul literar organizat de Clubul sindicatului muncitorilor din învățămînt București, avînd ca temă „aspecte din viața școlii și a cadrelor didactice", au fost prezentate 400 de lucrări în proză și versuri. Pentru cele mai bune dintre ele s-au acordat următoarele premii: premiul I (2000 lei) profesorului V. Popa din Focșani, pentru poeziile: „Gîndul mi-i mereu la tine", „Prima lecție", „Abecedarul"; premiul II (1000 lei) profesorului Traian Cantemir din R. Vîlcea, pentru povestirea „Din carnetul unui elev", premiul II (1000 lei) Virginica Anițescu și Mircea Chirvăsuță din București pentru piesa de teatru „Marinari adevărați"; premiul III (750 lei) învățătorului Pantelimon Nicolae, din comuna Stănești, raionul Tîrgu Jiu, pentru schița „Proces Verbal", premiul III (750 lei) studentului Ioan Ilie Mileșan, de la Institutul pedagogic din București pentru povestirea „Postul vacant".

Au mai primit mențiuni în valoare de 250 lei următorii tovarăși: David Dalcovici, Alex-Cerna, Sorbală Cleopatra, C. Papacostea Pajură și Teodora Stănescu din București, Iacob Dumitrescu din Ploești.

V. Popa

ABECEDARUL

Într-un cerc de școlărițe
Cu ghiozdane și cosițe,
Una, tunsă băiețește,
Celorlalte povestește:

— Mai acum vreo săptămînă,
Tata m-a luat de mînă
Și mi-a dat, zîmbind, în dar,
Un frumos abecedar.

După-aceea m-a chemat
Lîngă dumnealui pe pat
Și cu vorbe înflorate,
A-nceput să mi-l arate:

— Ia te uită ici copilă,
Ce coperte și ce filă
Ce mai poze și imagini
Se găsesc pe zeci de pagini.

Ține minte: e o carte
Care vine de departe,
Cu desene și povești,
Tocmai de la București.

Scrisă-anume pentru tine,
O să-ți placă, știu eu bine;
Cată și din ea învață
Ce-i pe lume, ce-i în viață.

Și așa mi-a spus pe rînd
Unde-i floare, unde-i gînd,
Unde-i literă măiastră,
Unde-i marea cea albastră.

Niciodată parcă tata
N-a vorbit așa cu fata.
Și deși-i ursuz din fire,
Avea lacrimi în privire.

Bibliografie

IN EDITURA ACADEMIEI R.P.R. A APARUT REVISTA „CERCETARI FILOZOFICE" Nr. 4 OCTOMBRIE-DECEMBRIE 1955.

IN CUPRINS:

AL. TANASE și M. LUPAN, Conferința națională a P.C.R. din octombrie 1945 și unele probleme teoretice privind desăvîrșirea revoluției burghezo-democratice și trecerea la revoluția socialistă.

ION BANU, Dialectica dezvoltării alianței dintre clasa muncitoare și țărănimea muncitoare în cele două etape ale revoluției noastre.

GH. CHEPES, Din lupta Partidului Comunist Romîn pentru făurirea alianței dintre proletariat și țărănimea muncitoare în perioada 1921—1944.

N. KALLOS, Despre însemnătatea sezisării verigii principale pentru activitatea practică a partidului.

HENRI WALD, Rolul limbajului în formarea și dezvoltarea judecăților.

CLARA DAN, Despre dialectica generalului și a individualului.

C. I. GULIAN, Pentru valorificarea creației noastre populare.

N. BOLBOASA, Concepția filozofică materialistă a lui Vasile Conta.

S. ISZAK, Despre gîndirea științifică și filozofică a doctorului Ștefan Stincă.

A JOJA, Elemente pentru explicarea deducției și inducției (II)

P. LANGFELDER, Cu privire la concepția lui Goethe despre om, literatură și artă.

Lecții și consultații, comunicări științifice, recenzii, note, informații.

Săptămîna tineretului lumii

Prima săptămînă a primăverii, sărbătorită în fiecare an de tineretul lumii ca Săptămînă Mondială a Tineretului, a devenit o minunată tradiție a luptei noii generații pentru un viitor luminos. Între 21 și 28 martie, tinerii din toate țările lumii își afirmă, cu o forță ce crește din an în an, voința lor dîrză de a-și apăra dreptul la viață, dreptul la libertate și fericire.

„Pace și prietenie!" — lozinca ce a cucerit inimile milioanelor de tineri de pe toate continentele, reprezintă năzuințele cele mai fierbinți ale tineretului lumii. În lupta pentru înfăptuirea lor, tineretul, alături de marea armată a popoarelor iubitoare de pace, obține mereu noi victorii. Anul acesta, tinerii sărbătoresc săptămîna lor în condițiile intensificării luptei popoarelor pentru pace, în condiții cînd, datorită acțiunilor consecvente întreprinse în domeniul politicii externe de către Uniunea Sovietică, R. P. Chineză și celelalte țări de democrație populară, sporite de toate forțele iubitoare de pace, în locul încordării internaționale a apărut o anumită destindere, deschizîndu-se perspective reale în favoarea păcii.

Masele largi ale tinerilor din întreaga lume au adus și aduc o contribuție importantă la dobîndirea victoriilor forțelor păcii. Puternica organizație mondială a tineretului — Federația Mondială a Tineretului Democrat — care cuprinde 85.000.000 de tineri din 97 de țări, crește și se întărește necontenit, atrăgînd în sînul ei noi și noi organizații de tineret. F.M.T.D. participă activ la cele mai importante acțiuni internaționale, făcînd să răsune în întreaga lume glasul tineretului iubitor de pace.

Tineretul participă cu însuflețire la marea luptă a popoarelor pentru pace, deoarece el este primul care, în cazul unor eventuale conflicte, ar fi chemat să ia armele în mîini și să-și verse sîngele. Militarizarea economiei și intensificarea cursei înarmărilor în țările capitaliste înseamnă în același timp pentru tineret înrăutățirea condițiilor de viață, intensificarea exploatării, creșterea șomajului, reducerea posibilităților de a învăța și a se instrui. Este suficient să arătăm că în Italia, de pildă, în timp ce 2.700.000 de copii și tineri n-au posibilitatea să învețe, există 120.000 de învățători, dintre care majoritatea tineri, care n-au de lucru. La fel de grea este viața tinerilor și în țările coloniale și dependente, unde tinerii muncitori au salarii de mizerie, iar calea spre învățătură le este aproape cu totul închisă.

Viața luminoasă a tineretului sovietic, precum și a tineretului din toate țările lagărului socialist, constituie un viu și însuflețitor exemplu pentru tineretul întregii lumi. Minunatele condiții de trai și posibilitățile nemărginite ale tinerilor sovietici, lărgirea continuă a numărului de studenți, dezvoltarea necontenită a învățămîntului, sistemul scutirii de taxe școlare și celelalte măsuri preconizate de Congresul al XX-lea al P.C.U.S. frumoasele realizări ale tineretului din toate țările lagărului socialist, constituie un puternic îndemn pentru tineretul din țările capitaliste și coloniale, în lupta pentru apărarea drepturilor sale legitime.

Săptămîna Mondială a Tineretului este întîmpinată de tineretul patriei noastre prin luptă dîrză pentru traducerea în viață a hotărîrilor istorice ale celui de al II-lea Congres al Partidului Muncitoresc Romîn. Tineretului nostru, în condițiile orînduirii democrat-populare, îi sînt deschise larg toate drumurile. Visele cele mai îndrăznețe ale tinerilor sînt astăzi realizabile. Depunînd tot elanul lor tineresc, în fabrici și uzine, pe ogoare și în instituții, în școli și facultăți, tinerii și tinerele din țara noastră muncesc, alături de întreg poporul, pentru îndeplinirea sarcinilor cincinalului, se pregătesc pentru a deveni buni constructori ai socialismului.

Pentru a sărbători cu noi succese Săptămîna Mondială a Tineretului, organizațiile U.T.M. din întreaga țară își intensifică lupta pentru antrenarea tineretului în îndeplinirea sarcinilor puse de Congresul partidului în fața întregului popor. În școli și facultăți, Săptămîna Mondială a Tineretului reprezintă un prilej de temeinică pregătire a elevilor și studenților în vederea examenelor.

Sărbătoarea tineretului lumii trebuie să constituie, în același timp, un imbold în lupta pentru crearea unui nou avînt al muncii de educare a tineretului în spiritul patriotismului socialist și al internationalismului proletar, în spiritul luptei împotriva războiului.

Pentru concursul echipelor artistice de amatori, studenții Universității „C. I. Parhon" din București au pregătit un frumos spectacol cu piesa „Steaua fără nume" de Mihail Sebastian. Spectatorii adunați la clubul studențesc al Universității au răsplătit cu aplauze călduroase munca studenților — artiști amatori.

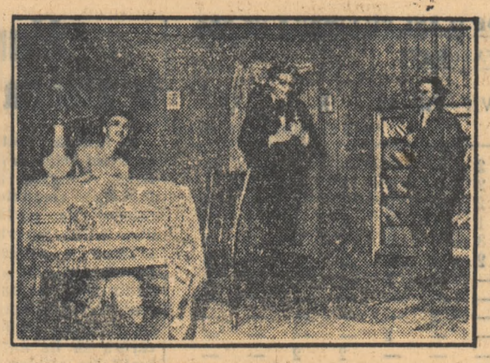

Perfecționarea profesională — sarcină de seamă a organizațiilor sindicale

Organizațiile sindicale ale muncitorilor din învățămînt din regiunea București au ținut seama în întreaga lor activitate de faptul că ridicarea nivelului procesului de învățămînt este condiționată în cea mai mare măsură de pregătirea profesională a pedagogilor. Poate că munca în acest domeniu a avut un oarecare caracter unilateral, în sensul că noi n-am încercat să studiem diferitele fenomene ale procesului de învățămînt, în funcție de pregătirea profesională a cadrelor didactice și ca o consecință n-am putut interveni eficient pentru a-l îmbunătăți, ci mai degrabă ne-am ocupat de organizarea unor acțiuni determinate și limitate — cum ar fi lămurirea profesorilor și învățătorilor membri de sindicat asupra necesității de a se înscrie la cursurile de perfecționare, organizarea consultațiilor pentru acestia etc.

Acum, în urma lucrărilor plenarei C.C. al S.M.I. ne-a devenit clar faptul că sprijinirea acțiunii de perfecționare și calificare a cadrelor didactice nu se poate limita la măsuri ca cele enumerate mai sus. Organizațiile sindicale pot și trebuie să desfășoare în acest domeniu o muncă permanentă și laborioasă, o muncă creatoare și nemijlocit legată de activitatea concretă a școlii.

Numărul mare de elevi rămași în urmă la învățătură la un obiect nu poate fi oare un indiciu că una din cauzele care au determinat această situație este pregătirea insuficientă a pedagogului însuși? De la asemenea constatări concrete trebuie să pornească în activitatea lor organizațiile sindicale din școli. Și formele prin care acestea pot să înlăture să zicem lipsa de experiență a unor pedagogi sînt multe și în majoritatea cazurilor cunoscute. Analiza în ședințe, schimburile de experiență, interasistențele, consfătuirile de producție, organizate fără paradă, fără concluzii cenușii, — rămîn formele cele mai cunoscute prin care organizațiile sindicale pot în mod permanent să înlăture deficiențele în predarea lecțiilor, să contribuie la perfecționarea profesională a membrilor lor. De bună seamă că studierea lipsurilor lecțiilor și a cauzelor acestor lipsuri trebuie împletită cu valorificarea experienței avansate, cu încurajarea acelor pedagogi care încearcă să-și lămurească incertitudinile. Această precizare am socotit-o necesară înainte de a arăta cîteva din acțiunile inițiate de comitetul sindical regional pentru sprijinirea cursurilor de perfecționare a cadrelor didactice inițiate de Ministerul Învățămîntului.

Comitetul sindical regional al muncitorilor din învățămînt din regiunea București a sprijinit secția de învățămînt în acțiunea de recrutare și înscriere a cadrelor didactice la cursurile de perfecționare și a îndrumat organele sindicale din regiune în vederea organizării diferitelor forme de ajutor pentru cei înscriși la cursurile de perfecționare. În acest an școlar în regiunea București s-au înscris la cursurile de perfecționare 1061 cadre didactice, dintre care peste 800 participă la consultațiile asigurate de cabinetul pedagogic.

Comisia muncii profesionale a comitetului sindical regional, condusă de tov. Emil Stancu, s-a străduit să mobilizeze cadrele în munca de perfecționare, să le îndrume în studiu și să elaboreze unele tematici legate de programa cursurilor de perfecționare.

În mod deosebit noi ne-am îngrijit ca organizațiile sindicale să asigure materialul bibliografic necesar cursanților. În acest scop fondurile prevăzute în buget s-au folosit pentru cumpărarea de cărți pedagogice, creîndu-se în cadrul bibliotecilor sindicale un anumit fond de cărți pentru cursurile de perfecționare.

O altă preocupare, nu mai puțin importantă și imperios necesară, a comitetelor noastre sindicale a fost asigurarea condițiilor de studiu celor înscriși la cursurile de perfecționare. Ea s-a făcut simțită în raionul Vidra, de pildă, unde s-au asigurat cîte 3 jumătăți de zile libere pe săptămînă cadrelor cuprinse în aceste cursuri, sau în raionul Călărași unde s-a asigurat acestor profesori cîte o zi liberă pe săptămînă. În raioanele Lehliu, Slobozia și Videle organele sindicale, împreună cu secțiile de învățămînt, au analizat condițiile de studiu ale învățătorilor și profesorilor înscriși la cursuri și au luat măsuri ca cei supraîncărcați cu sarcini să fie descongestionați de acelea dintre ele care erau nelegate de activitatea lor școlară.

În urma măsurilor luate de comitetul sindical regional după plenara C.C. al S.M.I. organizațiile sindicale din școli se preocupă mult mai atent de sprijinirea cursurilor de perfecționare.

Comitetul sindical orășenesc din Călărași a întocmit, în colaborare cu secția de învățămînt a raionului, un plan comun de ajutorare a cadrelor înscrise la perfecționare. Comisia muncii profesionale a acestui comitet, condusă de tov. prof. Culică Georgeta, organizează de două ori pe lună consultații cu cadrele din oraș, cuprinse la cursurile de perfecționare. Pentru aceste consultații se pregătește din timp cîte un profesor care ține lecții și explică acele probleme cerute de programa cursurilor de perfecționare, care n-au putut fi lămurite prin studiul individual.

Tov. Culică Georgeta a depus mult interes pentru buna organizare a acestei munci, pentru planificarea ei justă și rezultatele se văd prin participarea efectivă la consultații nu numai a cadrelor din oraș, ci și a unor cadre din comunele apropiate care vin în mod special și regulat la consultații.

Comitetul sindical orășenesc din Alexandria a organizat două biblioteci volante care cuprind materiale indicate în bibliografia cursurilor de perfecționare. Prin grija secției de învățămînt, aceste biblioteci mobile circulă în raion, pe baza unui plan, în așa fel ca fiecare învățător și profesor să poată studia la locul de muncă bibliografia indicată în programă. Pentru a ajuta în mod real cadrele înscrise la perfecționare s-au organizat în raionul Alexandria, consultații la 4 centre de comune. Cadrele didactice au apreciat că această măsură luată de sindicat este foarte bună.

În raionul Lehliu biblioteca fostului comitet raional de învățămînt a fost pusă la dispoziția cadrelor didactice care au fost îndrumate să studieze la această bibliotecă, avînd posibilitatea de a găsi toate materialele necesare.

Pentru a cunoaște cum studiază cadrele din raioanele Lehliu, Oltenița, Vidra și Alexandria înscrise la cursurile de perfecționare noi am inițiat la începutul lunii martie un sondaj. Cu acest prilej s-a constatat că unele cadre didactice ca Dobre Nicu și Teodorescu Felicia din raionul Lehliu, Gheorghe A. Gheorghe și Vasilescu Constantin din raionul Vidra, Geleețu Mihai și Văcăroiu Ioana din raionul Alexandria, Ticu Marsilia din Oltenița și alții se preocupă să parcurgă și să conspecteze materialul studiat, să adîncească problemele și să le aplice în mod creator în munca la clasă.

La începutul acestui articol arătam că activitatea organizațiilor sindicale din școli pentru sprijinirea perfecționării profesionale a pedagogilor nu trebuie mărginită la cîteva acțiuni. De aceea comitetul sindical regional al muncitorilor din învățămînt din regiunea București și-a propus, pentru perioada care încheie anul școlar, să antreneze organizațiile sindicale din școli la desfășurarea unor acțiuni largi, menite să promoveze experiența acelor pedagogi care obțin bune rezultate în activitatea lor didactică. Am dori totodată să cunoaștem experiența organizațiilor sindicale din școlile celorlalte regiuni ale țării în ce privește sprijinirea perfecționării profesionale a membrilor lor și consider că o inițiativă a secției profesionale a C.C. al S.M.I. în această direcție ar fi bine venită.

AUREL FEȘTILĂ
președintele Comitetului sindical regional al muncitorilor din învățămînt din regiunea București

Informație

Societatea de Științe matematice și fizice din R.P.R. anunță conferința tov. prof. univ. A.A. Socolov de la Facultatea de Fizică a Universității de Stat „Lomonosov" din Moscova care va vorbi despre particulele elementare. Conferința va avea loc luni 26 martie a.c. orele 20 în sala Spiru Haret a Facultății de Matematică și Fizică din București, strada Academiei nr. 14.

Gheorghe Topîrceanu și cartea de școală

70 de ani de la nașterea poetului

La 20 martie s-au împlinit 70 de ani de la nașterea lui G. Topîrceanu, poet care s-a situat pe pozițiile criticii sociale, maestru al umorului, gingaș peisagist al pitorescului patriei, fiu credincios al poporului romîn, căruia i-a lăsat o moștenire literară de prestigiu. Editarea operei sale în regimul de democrație populară a depășit cu zeci de mii de exemplare tirajele modeste pe care în chinuita lui viață și le-a putut vedea. Cele cîteva zile — cîte au trebuit pentru a se epuiza numai ultimele două ediții din 1954 și 1955 a poeziilor (în „Biblioteca pentru toți") — dau măsura prețuirii maselor cititoare pentru arta scrisului său, tot mai mult valorificat.

Poetul de la „Viața Romînească" a dat școlii noastre creații de măestrie în care verva sa umoristică prinde în tente sigure portrete și colțuri din natură, încondeiază formalismul, ipocrizia și prostia împăunată ca manifestări aecadente ale culturii capitaliste. Pamfletarul G. Topîrceanu, folosind ascuțișurile aceluiași talent inepuizabil, a demascat școala de tip vechi, burghez.

În 1928 maestrul Sadoveanu se gîndește ca, împreună cu G. Topîrceanu și asociindu-și cîțiva învățători din ținutul Neamțului, să alcătuiască un ciclu de cărți de citire pentru învățămîntul elementar. Iată o scrisoare inedită edificatoare în conlucrarea amintită (păstrată în colecția de corespondență a Bibliotecii Academiei R.P.R. — secția de manuscrise):

9 septembrie 1929
Copou

Iubite prietene,

Îți reamintesc de un legămînt ce am făcut încă de la începutul acestui an 1929. Era vorba să intri colaborator la o serie de cărți de citire pentru clasele primare — compunînd pentru ele o serie de versuri potrivite. Ai cerut un răgaz. Am pe birou al doilea manuscript (clasa III-a) și e necesară intervenția d-tale. Alege, te rog, din ce ai, cîteva bucăți, potrivite (Balada greierului, lupta între cucoși etc.) și vină pînă la mine. Vină să vezi ce trebuie făcut.

Te aștept în prima după-amiază pe care o ai liberă.

La revedere.

Mihail Sadoveanu

Munca celor doi scriitori ieșeni, la care se va asocia în cursul lucrării și talentul poetei Otilia Cazimir, se întîlnește cu preocupările lui M. Kogălniceanu, Al. Odobescu, Eminescu, Miron Pompiliu, I. Slavici, G. Coșbuc, A. Vlahuță etc. de a da, la timpul lor, manuale realiste.

În corespondența dintre cei doi scriitori se vede înalta răspundere ce-o puneau în scrierea manualelor de școală, grija pentru îmbunătățirea calitativă a cărților de citire.

La 28 iulie 1935, într-o altă scrisoare inedită, adresată unui colaborator, M. Sadoveanu, maestrul prozei romînești, spune în legătură cu retipăririle ulterioare de „citiri", pe care le dorea cît mai ridicate calitativ: „Voi vorbi cu d. Topîrceanu, ca să mai facă încă vreo cinci, pînă la zece bucăți pentru cărțile nouă de citire. Cînd te apuci d-ta la lucru, dispune să ni se trimită o colecție din ultima ediție, ca să revăd și eu materialul și, eventual, să adaog ceva, sau să ameliorez".

Cîte-au fost la număr cărțile acestea de școală și ce beneficii au putut aduce autorilor cunoastem dintr-un amplu tablou recapitulativ, autografiat de Topîrceanu pe unul din caietele sale de concepte literare (Bibl. Academiei R.P.R. — secția manuscrise „Mapa Topîrceanu II, caiet 10, fila 8 verso); Pe baza socotelilor atente, din care se desprinde reaua credință a editorilor, poetul conclude cu amărăciune: „Mirare: De ce în 1932 s-au mai tipărit zece mii, dacă erau deja rămase nevîndute 10835? Și cînd în anul precedent se vînduse numai 8200?

N-ajungeau cele rămase? Se vede că în 1931 rămăsese mult mai puține decît ni s-a arătat nouă în conturi... Altfel, nu tipărea încă 10.000 în 1932".

Cifrele se contrazic pe conturile editurii particulare spre uimirea declarată a literaților — vădindu-se cu prisosință, odată mai mult, exploatarea exercitată de patroni asupra muncitorilor de manuale.

Cu acest prilej aniversar reproducem două din poeziile care constituie contribuția lui G. Topîrceanu la manualul de școală:

Iepurașul

Scurt, mohorul a sunat
Și, prin ierburile-nalte
Iepurașul speriat
A-nceput grăbit să salte.

Vînătorul îl zărește...
Pușca bubue... Din fund,
Pieptul dealului răsună,
Toate văile-i răspund.

A căzut... ba nu! Din goană,
Doar s-a poticnit puțin
Și-a făcut o plecăciune
Ling-o tufă de pelin.

Spre păduri acum s-abate...
Un scaiete zăpăcit
Îl întreabă: — Ce e, frate?
— Sînt amarnic de grăbit!

Alungat ca de furtună,
Cu picioare de lăcustă,
Se destinde și s-adună
Peste-o mirişte îngustă.

Ca o minge se prăvale
Se coboară și se sue
Prin hîrtoapele din vale:
Uite-l, nu e! Uite-l nu e!...

A pierit... La revedere,
Iepuraș, nevinovat!
Toată valea rîde-n soare:
— Bine-mi pare c-a scăpat!

Furtuna

Nimeni n-a rămas în stradă
Norii negri vin grămadă,
Zboară frunzele uscate
În văzduh împrăștiate
Și salcîmii stau să cadă:
Bate vîntul, bate...

A ieșit de la răscruce
O femeie care duce
Un copil de mînă.. Sună
Porți izbite de furtună
Și femeia-și face cruce:
Fulgeră și tună.

Dar a norilor năframă
Se sfîșie... Biata mamă,
Cu puterile scăzute,
Vrea copilul să-și ajute
Și cu glas pierdut îl chiamă:
Hai cu mama, iute!

L-a luat acum în brațe.
Ploaia o izbește-n față.
Bolta parcă-i spartă-n două...
Cu mînuțele-amîndouă
El de gîtul ei s-agață:
Plouă, mamă, plouă!

Împotriva concepției estetice burgheze ce minimaliza literatura pentru copii, Topîrceanu realiza cu perseverență o poezie ce însuflețește artistic universul, pe linia recomandărilor lui Belinschi: „Pînă și piatra mută ca și firicelul de iarbă de pe cîmp, pîrîiașul ce șoptește, vîntul ce adie încetișor și fluturele ce sboară din floare în floare, trebuie puși să vorbească cu graiul iubirii și al vieții". Sînt daruri gingașe pentru copiii patriei noastre din marea sensibilitate a lui Topîrceanu, din dragostea lui întreagă pentru școlari și cartea bună și socotim că oricînd manualele de curs elementar le pot folosi cu un remarcabil cîștig educativ.

Prof. AUGUSTIN Z. N. POP
cercetător principal la Academia R.P.R.

O lecție „plăcută și variată"

Profesorii școlii medii mixte nr. 2 din București au intrat de mult la ultima lecție dinainte de amiază.

În clasa a IX-a A, profesorul de geografie a terminat examinarea elevilor și o trecut la expunerea lecției noi despre „Caracteristicile dezvoltării Japoniei". Atenți și disciplinați, elevii ascultă cu interes explicațiile profesorului, urmărindu-l la hartă și la tablă, folosind atlasele, notîndu-și organizat problemele importante și participînd cu vioiciune la lecție, ori de cîte ori sînt solicitați.

Dar tocmai cînd lecția este mai interesantă, cînd elevii sînt numai ochi și urechi, ușa clasei se trîntește scîrțîind de perete și apare în cadrul ei, cu aere de „organ oficial", eleva de serviciu. Ținînd în mînă un registru, semn al investirii cu atribuții și puteri indiscutabile, eleva înaintează liniștită și hotărîtă cîțiva pași, ca omul deprins cu astfel de situații, și spune cu gravitate și importanță, fără a ține seamă de lecție și de profesor! „Clasa a IX-a A, scrieți-!"

Sfîrîitul creioanelor care alergau grăbite pe albul maculatoarelor încetează brusc. Ca la comandă, capetele se întorc curioase către imputernicita cancelariei, gata să execute ordinul. Nimeni nu se mai poate gîndi la „Caracteristicile dezvoltării Japoniei". Ultima frază din explicația profesorului își rupe firul la jumătate:... „În anii 1870—1880, Japonia a acaparat..." Elevii, care nu mai au timp să caute altă foaie, scriu în continuare ce le dictează, cu ton de pomelnic, eleva de serviciu „limba romînă, istoria, matematica, educația fizică, dirigenția". Este orarul pentru ziua următoare. Cu aceasta, fraza care trebuia să spună că în anii 1870—1880 Japonia a acaparat cîteva grupe de insule mici capătă un înțeles cu totul bizar.

Lecția își reia cu greu cursul. Continuîndu-și bogata și interesanta expunere asupra îndepărtatului arhipelag din extremul orient, profesorul izbutește din nou să captiveze clasa, care urmărește cu încordare călătoria imaginară pe insulele japoneze, însemnînd cu hărnicie fiecare nume și fiecare fapt mai însemnat. Dar iată că ușa se deschide din nou, de data aceasta încet și timid, lăsînd să se strecoare înăuntru un cap zbîrlit, cu ochii mari și expresivi, de iepure speriat și cu obrajii rumeni de ger, care se adresează în șoaptă profesorului: „Tovarășul doctor cheamă elevii înscriși la concurs."

Profesorul nu mai admite să i se întrerupă lecția și răspunde scurt și grăbit, printre explicații: „Partea specifică a economiei agricole japoneze este că..... elevii n-au voie să plece din clasă".

Clasa nu mai înțelege nimic, fiindcă e greu să pricepi legătura dintre economia agricolă japoneză și... regulamentul de ordine interioară al școlii.

Cu pricepere de pedagog încercat, profesorul reușește să îndrepte iar lucrurile, pierzînd însă cîteva minute din timpul destul de scurt pe care-l mai avea pînă la terminarea lecției. Necazurile nu se sfîrșesc însă aci. Cu 4—5 minute înainte de a se termina ora de curs, zbîrnîitul nervos al soneriei, care sub formă de „preaviz" anunță că mai e puțin pînă se va suna cu adevărat de ieșire, spulberă interesul și preocuparea elevilor pentru lecție. Caietele și cărțile se închid discret și dispar pe nesimțite în ghiozdane. Privirile se furișează către cuierele cu paltoane și căciuli, picioarele freamătă cu neastîmpăr pe sub bănci, în așteptarea celui de al doilea semnal al clopoțelului de deasupra ușii. Profesorul, calm și măsurat pînă acum, își pierde și el răbdarea. Încearcă în zadar să adune gîndurile copiilor, pe care ideea ingenioasă a „preavizului" le alungase dincolo de poarta școlii.

Și uite așa, cu „ajutorul prețios" al elevului de serviciu, al doctorului și al „preavizului", elevii clasei a IX-a A și profesorul lor de geografie au trăit o lecție „plăcută și variată".

Fără îndoială, nu sînt puține cazurile în care activitatea elevilor și a cadrelor didactice este stînjenită de oameni care încă nu înțeleg specificul și valoarea muncii instructiv-educative. Pe aceștia, pentru a se curma rău, trebuie să-i ajutăm să prețuiască și să respecte munca de educare a copiilor și tineretului. Pînă atunci le poate folosi și acest „preaviz".

H. SEPEȚEANU

Redacția și administrația: București, str. Spiru Haret nr. 12. Telefon 4.24.00; 4.52.31. Tiparul: Combinatul Poligrafic Casa Scînteii „I. V. Stalin" București, Piața Scînteii.